

KITITIGEBAGAW

TA KITABU

Kitabu faamucogo

Yosuwe sanin kɔ, Izirayelimɔgɔw tun ka o kɔ don Matigi Ala ra, ka o yere sago ke. Nin kitabu be o wagati ta kow le fɔ an ye. A kera i n'a fɔ kuntigi tun te Izirayelimɔgɔw fe.

Nin kitabu sebebaga ma lɔn.

O wagati be damina kabini Izirayelimɔgɔw donnin kɔ Kanaana jamana ra, ka taga a bla fɔ masacew ta wagati ra. O wagatiw gbeleyara Izirayelimɔgɔw ma kosebe.

Ala nana mɔgɔ dɔw janawoloma, ka olugu ke Izirayelimɔgɔw jamɔgɔw ye, janko ka o deme; o jamɔgɔw ta kow le fɔra nin kitabu kɔnɔ. Olugu le be wele ko kititigebagaw. Ala k'a ta baraka don o mɔgɔw le ra, janko ka Izirayelimɔgɔw deme, ka o bla sirajuman kan, ka o bɔsi o juguw boro.

O kititigebagaw ra, min tɔgɔ lɔnna kosebe a ta fanga ni a ta cefariya kosɔn, o kera Samusɔn ye (13–16).

An be Ala ta kanuya ko ye fana nin kitabu kɔnɔ, sabu ni Izirayelimɔgɔw tun ka Ala kan bla tuma o tuma, ni o kɔ fe o tun nimisara ka kojugu dabra, Ala tun be yafa o ma ka o bɔsi ka bɔ o juguw boro.

Kitabu kɔnɔkow

Ko minw kera fɔ ka taga se Yosuwe ta saya ma (1.1–2.10)

Kititigebagaw ta wagatiw (2.11–16.31)

Dan ta mɔgɔw ta ko, ani Boniyaminu ta mɔgɔw ta kere (17–21)

Zuda ni Simeyɔn ta mɔgɔw ka Kanaanakaw kere

1 ¹Yosuwe sanin kɔ, Izirayelimɔgɔw ka Matigi Ala jininka ko: «An ta gba juman le ka kan ka kɔn ka taga Kanaanakaw kere?» ²Matigi Ala ka o jaabi ko: «Zuda ta mɔgɔw lo. Ne bena a to o ye se sɔrɔ Kanaanakaw kan.»

³Zuda ta mɔgɔw k'a fɔ o balemaw ye, minw ye Simeyɔn ta mɔgɔw ye, ko: «Aw ye na an deme ka Kanaanakaw kere, janko mara min dira an ma, an ye o gben ka bɔ o ra. O kɔ, an fana bena taga aw deme janko mara min dira aw ma, an ye o gben ka bɔ o mara ra.» Simeyɔn ta mɔgɔw sɔnna ka taga fara Zuda ta mɔgɔw kan. ⁴O tagara kere ra. Matigi Ala k'a to o sera Kanaanakaw ni Perezikaw ra. O ka mɔgɔw waga tan faga o ra Bezeki dugu kɔnɔ. ⁵O tun ka masace Adoni Bezeki sɔrɔ o dugu ra yi; o k'a kere ka se sɔrɔ a kan. O ka se sɔrɔ Kanaanakaw ni Perezikaw bee kan. ⁶Masace Adoni Bezeki borira; o k'a gben k'a mina, k'a borokandenbaw ni a senmandenbaw tige. ⁷Adoni Bezeki ko: «E, Ala, ne fana tun ka se sɔrɔ masace biwolonfla le kan ka o borokandenbaw ni o senmandenbaw tige nin le cogo ra. Ne domuniketo, domuni murumuru minw tun be benben, olugu tun be o le tɔmɔtɔmɔ k'a domu. Ne ka kojugu min ke cɔ, Ala ka o hake le bɔ ne ra bi.»

O tagara ni Adoni Bezeki ye Zeruzalemu. A sara o yɔrɔ le ra.

⁸O kɔ, Zuda ta mɔgɔw ka Zeruzalemu dugumɔgɔw kere, ka se sɔrɔ o kan, ka o bee halaki, ka tasma don dugu ra. ⁹Kanaanaka minw siginin tun be jamana kuruyɔrɔw ra, ani a woroduguyanfan kongokolon fan na, ani minw tun be jamana dugumayanfan na, Zuda ta mɔgɔw tagara olugu fana kere. ¹⁰Minw tun siginin be Heburɔn dugu kɔnɔ, o dugu min tun be wele o wagati ra ko Kiriyati Araba, o ka o dugu kere; Sesayi dugu, ani Ahiman dugu ni Talimayi dugu minw tun be o mara ra, o ka se sɔrɔ o duguw bee kan.

¹¹O bɔra yi ka taga Debiri dugumɔgɔw kama. Fɔlɔfɔlɔ Debiri dugu tɔgɔ tun ye ko Kiriyati Seferi. ¹²O wagati ra Kalebu ko: «Ni mɔgɔ o mɔgɔ sera ka Kiriyati Seferi dugumɔgɔw kere, ka o ta dugu mina, ne bena ne denmuso Akisa furu o tigi ma.» ¹³Kalebu dɔgɔce Kenazi, o dence min tɔgɔ ye ko Ɔtiniyeli, ale ka dugumɔgɔw kere, ka o ta dugu mina. Kalebu k'a denmuso Akisa furu a ma. ¹⁴A sera a ce Ɔtiniyeli fe minke, a k'a fɔ a ye ko a ye dugukolo dɔ daari ale face Kalebu fe. Akisa jigira ka bɔ a ta fali kan. Kalebu k'a jininka ko: «A be di?» ¹⁵Akisa ko: «Sabari ka ja ne ma, ka bunun dɔw di ne ma; sabu i ka jamana min di ne ma woroduguyanfan fe, ji te o yɔrɔ ra.» Kalebu ka bunun dɔw di a ma sanfeyɔrɔw ra, ka dɔw di a ma dugumayɔrɔw ra fana.

¹⁶Musa burance ta mɔgɔw, minw ye Kenikaw ye, olugu bɔra ni Zuda ta mɔgɔw ye tamarosunw ta dugu ra, min ye Zeriko ye, ka taga sigi Zuda kongokolon kɔnɔ, Aradi dugu woroduguyanfan na. O sigira ni o mɔgɔw ye.

¹⁷O kɔ, Zuda ta mɔgɔw tagara o balemaw fe, minw ye Simeyɔn ta mɔgɔw ye; Kanaanaka minw tun siginin be Sefati, o ka Simeyɔn ta mɔgɔw deme ka olugu kere. O ka dugu halaki ka ban pewu, fɔ o nana a yɔrɔ tɔgɔ la ko Hɔrima^a.

^a1.17 Hɔrima kɔrɔ ye heburukan na ko: tomo.

¹⁸Zuda ta mą́gaw ka Gaza ni Asikalón ni Ekurón kere, ka o duguw ni o ta maraw mina. ¹⁹Matigi Ala ka Zuda ta mą́gaw deme, o ka kuruyórw mą́gaw kere ka se sórw o kan. Nka o ma se ka kenegbeyórw mą́gaw kere, sabu sowotoro negeramanw tun be olugu fe kere kama. ²⁰O ka Heburón dugu di Kalebu ma, i n'a fɔ Musa tun k'a fɔ cogo min na. A ka o dugumą́gaw gben. O tun ye Anakikaw ye, Anaki dence saba ta mą́gaw. ²¹Nka Yebusika minw tun siginin be Zeruzalemu, Boniyaminu ta mą́gaw ma se ka olugu gben. O kosón olugu tora Zeruzalemu ni Boniyaminu ta mą́gaw ye fɔ ka na se bi ma.

Yusufu ta mą́gaw ka Beteli dugumą́gaw kere

²²Yusufu dencew, Efirayimu ni Manase ta mą́gaw, olugu tagara ko o be taga Beteli dugumą́gaw kere. Matigi Ala tora ni o ye. ²³Sani o ye taga, o ka mą́gaw dɔw ci ka taga Beteli dugu yaala fɔlɔ; Beteli dugu le tun be wele o wagati ra ko Luzi. ²⁴O mą́gaw tagara ce dɔ bɔtɔ ye dugu kɔnɔ. O k'a fɔ o ce ye ko: «Cogo dɔ yira an na, an be se ka don dugu kɔnɔ cogo min na. Ni o kera, an bena kojuman ke i ye.» ²⁵A ka cogo dɔ yira o ra. O cogo le ra, Yusufu ta mą́gaw ka Beteli dugumą́gaw kere, ka o be halaki. Nka o ka o ce ni a ta somą́gaw be bla ka taga. ²⁶Kɔ fe, o ce tagara Hetikaw ta jamana ra; a tagara dugu dɔ lɔ, ka o fana tɔgɔ la ko Luzi. O tɔgɔ le tora o dugu ra fɔ ka na se bi ma.

Izirayelimą́gaw ma se ka Kanaanaka minw gben

²⁷Ayiwa, Kanaanaka minw tun be Beti Sehan, ani Tanaki, ani Dóri, ani Ibilehamu, ani Megido, ani o kerɛfedugu misenw kɔnɔ, Manase ta mą́gaw ma se ka olugu gben. O Kanaanakaw tora o duguw ra yi. ²⁸Izirayelimą́gaw fanga nana bonya wagati min na, o ka jagboyabaaraw le la o Kanaanakaw kan; nka o ma se ka o gben ka bɔ jamana kɔnɔ pewu.

²⁹Kanaanaka minw tun siginin be Gezeri, Efirayimu ta mą́gaw fana ma se ka olugu gben. O tora ni Efirayimu ta mą́gaw ye Gezeri.

³⁰Zabulón ta mą́gaw fana ma se ka Kitirón dugumą́gaw ani Nahaloli dugumą́gaw gben. O Kanaanakaw tora ni Zabulón ta mą́gaw ye; nka o ka o Kanaanakaw bla jagboyabaaraw ra.

³¹Aseri ta mą́gaw fana ma se ka Ako dugumą́gaw, ani Sidón dugumą́gaw, ani Akila dugumą́gaw, ani Akizibu dugumą́gaw, ani Heliba dugumą́gaw, ani Afiki dugumą́gaw, ani Rehóbu dugumą́gaw gben. ³²O kosón Aseri ta mą́gaw tora ni o Kanaanakaw ye, sabu o ma se ka o gben; o Kanaanakaw le tun siginin be o jamana ra kakɔrw.

³³Nefitali ta mą́gaw fana ma se ka Beti Semesi dugumą́gaw ni Beti Anati dugumą́gaw gben. O tora ni o Kanaanakaw ye; nka Nefitali ta mą́gaw ka o bla jagboyabaaraw ra. Olugu le tun siginin be o jamana ra kakɔrw.

³⁴Amórikaw ka Dan ta mą́gaw jagboya ka to kuruyórw ra. O ma sɔn o ye na sigi kenegbeyórw ra.

³⁵Amórikaw sigira Heresi kuruyórw ra, ani Ayalón dugu kɔnɔ, ani Salibimu dugu kɔnɔ. Nka kɔ fe, Yusufu dencew, Efirayimu ni Manase ta mą́gaw ka o fanga sigi o kan, ka o bla jagboyabaaraw ra.

³⁶Yórw min be wele ko bundeninw ta yelenyórw, Amórikaw ta jamana dan tun be taga se fɔ o yórw ra, Sela dugu sahiliyanfan fe.

Ala ka Izirayelimą́gaw jaraki

2 ¹Lon dɔ, Matigi Ala ta meleke bɔra Giligali ka na Bokimu. A nana a fɔ Izirayelimą́gaw ye ko: «Ne le ka aw labɔ Misiran jamana ra; ne tun karira aw bemaw ye ko ne bena jamana min di o ma, ne nana ni aw ye o jamana le ra. Ne k'a fɔ aw ye ko ne ka jenpɔgɔnya min don ni aw ye, ko ne tena o cen fiyewu; ²ne k'a fɔ aw ye ko aw man kan ka jenpɔgɔnya don ni Kanaanakaw ta jamana mą́gaw si ye; ko aw ka kan ka o ta sarakabɔnanw cici. Nka aw ma sɔn ka ne ta kuma lamɛn. Mun kosón ne ka min fɔ aw ma o ke? ³Ayiwa, ne ka min fɔ aw ma o ke minke, o kosón ne tena nin jamana mą́gaw gben ka bɔ aw ja tuun. O bena sigi ni aw ye; o ta batofɛnw bena ke janw le ye aw fe.»

⁴Ayiwa, Matigi Ala ta meleke ka o kuma fɔ minke dɔrɔn, Izirayelimą́gaw be ka ke kasi ye. ⁵O kosón o yórw tɔgɔ lara ko Bokimu^b. Izirayelimą́gaw ka sarakaw bɔ Matigi Ala ye o yórw ra.

Yosuwe ta saya

⁶Wagati min Yosuwe tun ka Izirayelimą́gaw labla, yórw min tun dira gba be kelen kelen ma, o be kelen kelen tun tagara sigi o yórw ra. ⁷Izirayelimą́gaw ka Matigi Ala bato, Yosuwe ta tere be ra. Cekɔrɔba minw tora Yosuwe kɔ fe, Matigi Ala tun ka koba minw be ke Izirayelimą́gaw ye, olugu tun ka o kow be ye; o kosón Izirayelimą́gaw ka Matigi Ala bato o cekɔrɔbaw fana ta tere ra.

⁸Ayiwa, o kow be temenin kɔ, Matigi Ala ta baaraden Yosuwe min ye Nuni dence ye, ale sara, k'a si to san keme ni san tan. ⁹O tun ka yórw min di a ma, Timinati Heresi^c mara ra, o k'a su don yi, Efirayimu kuruyórw ra, Gasi kuru sahiliyanfan fe.

^b2.5 Bokimu kɔrw ye heburukan na ko kasibagaw.

^c2.9 Timinati Heresi be wele fana ko: Timinati Sera.

¹⁰Yosuwe ta wagati ta mągąw bęe nana sa. Izirayelimągąw ta den minw wurira olugu kọ fe, olugu tun ma Matigi Ala lón i n'a fọ o bemaw; Matigi Ala tun ka ko minw ke Izirayelimągąw ye, o tun ma foyi lón o ra fana.

Izirayelimągąw ka Ala ta jenągąnya cen

¹¹Ayiwa, Izirayelimągąw ka kojugu ke Matigi Ala ąa kọrọ. O ka Baali* ta jo sọn. ¹²Matigi Ala, o bemaw ta Ala, min ka o labọ Misiran jamana ra, o ka ale batori dabla, ka jow sọn. Siya minw be o kere fe, o tora ka olugu ta jow le sọn, fọ ka o kinbiri gban o jow kọrọ. O kow ka Matigi Ala dimi kosebe. ¹³O bora Matigi Ala kọ, ka taga o jow le sọn, minw ye Baali ni Asera* ye. ¹⁴A kera ten, Matigi Ala dimina Izirayelimągąw kọrọ kosebe. A ka o labla benkanikebaga dọw ye; olugu nana to ka ben o kan ka o borofenw bęe ce. O jugu minw tun be o ta jamanaw kọrọ, Matigi Ala ka o labla olugu fana ye. O ma se ka lọ o juguw ąa tuun. ¹⁵Ni Izirayelimągąw tun tagara kere ra tuma o tuma, Matigi Ala tun be o kere ka di o juguw ma. Matigi Ala tun karira, k'a fọ ko a bena o le ke o ra, ni o ka ale kan bla. Matigi Ala ka segeba la Izirayelimągąw kan, fọ ka o ke ąanibagatọw ye.

Ala ka ąamągąw sigi Izirayelimągąw kunna

¹⁶Ayiwa, o wagatiw ra, Matigi Ala ka mągą dọw sigi Izirayelimągąw kunna, ka o ke o ąamągąw ye^d, janko olugu ye Izirayelimągąw bọsi ka bọ benkanikebagaw boro.

¹⁷Nka Izirayelimągąw ma sọn ka o ąamągąw lamẹn. O banna Matigi Ala ra, ka taga batofen werew bato ka o yere lanągọ i ko jatọyakebagaw. O bemaw tun ka sira min tagama, o ka o sira bla joona joona. O ma Matigi Ala ta sariyaw sira tagama tuun i n'a fọ o bemaw tun k'a ke cogo min na.

¹⁸A kera ten o juguw ka o tọrọ, ka o degu kosebe. Nka ni Matigi Ala tun ka o tọrọtọ ye tuma o tuma, a tun be makari o ra, ka ąamągą dọ sigi o kunna. Matigi Ala yere tun be to ni o ąamągą ye, k'a deme; Ala tun be to ka Izirayelimągąw kisi ka bọ o juguw boro, o ąamągą ta tere bęe ra. ¹⁹Nka ni o ąamągą tun sara, Izirayelimągąw tun be kọsegi o ta kewalekọrọw ra tuun, ka juguya fọ ka teme o bemaw kan. O tun be tugu batofen werew kọ, ka saraka bọ olugu ye, ka o kinbiri gban o kọrọ ka o bato. O tun be ban ka o kewalejuguw ni o jusukungbeleya kow dabla.

Ala ka Izirayelimągąw kọrọbọ ni siya minw ye

²⁰Ayiwa, Matigi Ala dimina Izirayelimągąw kọrọ. A ko: «Ne tun ka jenągąnya* min don ni Izirayelimągąw ta bemaw ye, ko o ye ne ta sariyaw sira tagama, sisan Izirayelimągąw ka o jenągąnya cen. O ma ne kan mina fiyewu. ²¹O kosọn Yosuwe sara ka siya minw to o ta maraw ra, ne tena o siyaw gben ka bọ yi tuun. ²²Ne bena o siyaw le ke ka Izirayelimągąw kọrọbọ, k'a lón ni o bena sọn, walama ni o tena sọn ka ne kan mina, ka tagama ka kapa ni ne sago ye, i n'a fọ o bemaw k'a ke cogo min na.»

²³O le kosọn Matigi Ala ka o siyaw siginin to jamana kọnọ ni Izirayelimągąw ye. A ma sọn ka o gben joona, a fana tun ma sọn k'a to Yosuwe ni a ta kerekedenw ye se sọrọ o kan.

3 ¹Ayiwa, Matigi Ala ka o siyaw siginin to jamana kọnọ, janko Izirayelimągąw minw tun ma Kanaana kerew ke ka ye, o siyaw ye ke sababu ye ka olugu kọrọbọ. ²Matigi Ala tun b'a fe ko Izirayelimągąw minw worora o wagati ra, o minw tun ma kere ke ka ye, o fana ye kere degi. ³A tun ka siya minw to jamana kọnọ ni Izirayelimągąw ye, olugu fle nin ye: Filisikaw ta mara looru ta mągąw, ani Kanaanakaw bęe, ani Sidonkaw, ani Hevika minw siginin be Liban kuruyọrọw ra, k'a ta Baali Herimón kuru ra, ka taga a bla fọ Hamati yọrọ ra.

⁴Matigi Ala ka o siyaw to jamana kọnọ, janko ka Izirayelimągąw kọrọbọ k'a fle, k'a lón ni a kera ko o bena ale ta cifoninw lamẹn, ale ka min fọ a ta baaraden Musa ye k'a fọ o bemaw ye.

⁵A kera ten, Izirayelimągąw sigira ni Kanaanakaw ye, ani Hetikaw, ani Amorikaw, ani Perezikaw, ani Hevikaw, ani Yebusikaw. ⁶Izirayelimągąw nana o siyaw denmusow furu, ka o yere denmusow di o dencew ma furu ra. O ka o siyaw ta jow sọn fana.

Ọtiniyeli kera Izirayeli ąamągą ye

⁷Izirayelimągąw ka kojugu ke Matigi Ala ąa kọrọ. O ąinana Matigi Ala, o ta Ala kọ; o ka batofen werew le bato, minw ye Baali* ni Asera ye. ⁸Matigi Ala dimina Izirayelimągąw kọrọ kosebe. O le kosọn a ka Izirayelimągąw labla Mesopotami masace ye, min ye Kusan Risatayimu ye. Izirayelimągąw tora a ta fanga kọrọ fọ san seegi.

⁹Izirayelimągąw kasira, ka Matigi Ala daari. Matigi Ala ka ąamągą dọ sigi o kunna, janko ka o bọsi. O ąamągą tun ye Ọtiniyeli le ye, Kalebu dọgọce Kenazi dence.

¹⁰Matigi Ala k'a Nin don Ọtiniyeli kọnọ. A kera Izirayeli ąamągą ye. A tagara kere ra minke, Matigi Ala k'a to a ka se sọrọ Mesopotami masace Kusan Risatayimu kan. ¹¹A kera ten, jamana tora hera ra fọ san binaani. O kọ, Kenazi dence Ọtiniyeli sara.

^d2.16 O ąamągąw le be wele fana ko: kititigebagaw.

Ehudi kera Izirayeli jamɔɔ ye

¹² Ayiwa, ko minw man di Matigi Ala ye, Izirayelimɔɔw ka o kow le ke tuun. O le kosɔn Matigi Ala ka Mohabukaw ta masace Egilɔn fanga bonya, k'a to a ka se sɔɔ Izirayelimɔɔw kan. ¹³ Masace Egilɔn farara Amɔnkaw ni Amalekikaw kan, ka taga Izirayelimɔɔw kere. O ka se sɔɔ Izirayelimɔɔw kan, ka tamarosunw ta dugu^e mina o ra. ¹⁴ Izirayelimɔɔw tora Mohabu ta masace Egilɔn ta fanga kɔɔ fɔ san tan ni seegi.

¹⁵ O kɔ, Izirayelimɔɔw kasira tuun, ka Matigi Ala daari. Matigi Ala ka jamɔɔw dɔ were sigi o kunna, janko ka o bɔsi. O jamɔɔw kera Ehudi ye, Gera dence; Boniyaminu ta mɔɔw dɔ tun lo. Ehudi tun ye numanman le ye.

Izirayelimɔɔw ka ninsaraw di Ehudi ma, ko a ye taga a di Mohabukaw ta masace Egilɔn ma. ¹⁶ Ehudi ka kerekemuru da fla dɔ lalaga, k'a janya ke nɔngɔn^f ja kelen. A ka o siri a tɔɔkɔn na a ta derege jukɔɔ, a kininboroyanfan fe. ¹⁷ A tagara ninsaraw di Mohabukaw ta masace Egilɔn ma; Egilɔn tun ye ce belebele le ye. ¹⁸ Ehudi ka ninsaraw di ka ban minke, a bɔra ni a ta donitabagaw ye ka taga. ¹⁹ O sera Giligali ta batofen kabakururamanw yɔɔ ra minke, a ka donitabagaw bla ka taga; ale yere sekɔra ka na masace fe, ka na a fɔ a ye ko: «Masace, gundokuma dɔ be ne fe k'a fɔ i ye.» Masace k'a fɔ a ta mɔɔw ye ko o bee ye bɔ. O bee bɔra. ²⁰ O y'a sɔɔ masace tun siginin be bon dɔ kɔɔ, a ta masabon sanfeyɔɔ ra a kelen na. Ehudi gbarara a ra k'a fɔ a ye ko: «Ne bena kuma min fɔ i ye, o bɔra Ala le ra.» Masace wurira ka lo. ²¹ O yɔɔnɔn bee, Ehudi k'a numanboro ke ka muru sama ka bɔ a kininboroyanfan na, k'a turu masace kɔɔbara ra; ²² muru ni a kala bee tununa a kɔɔbara ra, fɔ turu ka muru datugu. A ka muru to a kɔɔbara ra yi, a m'a bɔ. ²³ Ehudi ka sankaso sanfebon daw bee dasɔɔ masace da ra yi, ka bɔ bolon da fe ka taga. ²⁴ Ehudi bɔnin kɔ, masace ta mɔɔw nana; o ka daw sɔɔnɔn ye. O ko: «I b'a sɔɔ masace be sokɔtaga le kera sankaso sanfebon kɔɔ.» ²⁵ O k'a kɔɔ ka meen, fɔ ka na o kɔɔnɔban. A ma ja o yere ka lakile ke ka bon dayele, ka o matigice su lanin ye dugu ma. ²⁶ Sani o ye ban o kow bee ra, o y'a sɔɔ Ehudi borira ka taga teme batofen kabakururamanw yɔɔ ra, ka taga fɔ Seyira.

²⁷ A tagara se yi minke, a ka kerekɛburu fiye Efirayimu kuruyɔɔ ra, ka Izirayelimɔɔw lajen. O bɔra kuruyɔɔw ra, ka na lajen a kɔɔ; a blara o ja. ²⁸ A k'a fɔ o ye ko: «Aw ye tugu ne kɔ; sabu Matigi Ala ka se di aw ma ka aw juguw Mohabukaw don aw boro.» Izirayelimɔɔw tugura Ehudi kɔ. O tagara Zuriden ba sennatigeyɔɔw sira mina, ka sira tige Mohabukaw ra. O m'a to Mohabuka si ye ba tige. ²⁹ O lon na, Izirayelimɔɔw ka Mohabuka ce waga tan le faga; a bee tun ye ce barakamanw, ani cefariw le ye. O si ma bɔsi.

³⁰ K'a ta o wagati ra, Mohabukaw majigira Izirayelimɔɔw ye. Jamana tora hera ra fɔ san biseegi.

Samugari kera Izirayeli jamɔɔ ye

³¹ Ayiwa, Ehudi sara minke, Anati dence Samugari le sigira a nɔ ra. Lon dɔ, ale kelen ka Filisika ce keme wɔɔw faga ni misinegebere dɔ ye, ka Izirayelimɔɔw bɔsi o juguw boro.

Ciramuso Debora ni Baraki

4 ¹ Ehudi sanin kɔ, Izirayelimɔɔw ka kojugu ke Matigi Ala ja kɔɔ tuun. ² O le kosɔn Matigi Ala ka o labla Kanaanakaw ta masace Yaben ye, a ka se sɔɔ o kan. O masace tun siginin be Hazɔri dugu le kɔɔ. A ta kerekedenw kuntigi tɔɔ tun ye ko Sisera. Ale tun siginin be Haroseti Goyimu dugu kɔɔ. ³ Sowotoro negeraman keme kɔnɔntɔn le tun be masace Yaben fe, kere kama. A ka sege suguya bee la Izirayelimɔɔw kan, fɔ san mugan. Izirayelimɔɔw kasira ka Matigi Ala daari.

⁴ O wagati ra, Lapidoti ta muso Debora min tun ye ciramuso ye, ale le tun ye Izirayeli jamɔɔw ye. ⁵ A tun be to ka taga sigi tamarosun dɔ kɔɔ, Rama dugu ni Beteli dugu ce, Efirayimu kuruyɔɔw ra. O tamarosun tɔɔw nana la ko Debora ta tamarosun. Izirayelimɔɔw tun be taga a fe o yɔɔw le ra ka taga o ta kow janabɔ.

⁶ Lon dɔ, Debora ka Abinohamu dence Baraki wele ka bɔ Kedesi, Nefitali mara ra, ka na a fɔ a ye ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala le ka nin cira fɔ; a ko i ye taga mɔɔw waga tan janawoloma Nefitali ni Zabulɔn ta mɔɔw ra, ka yelen ni o ye Tabɔri kuru kan. ⁷ Ko ale bena masace Yaben ta kerekedenw kuntigi Sisera jusu wuri aw kama, k'a ke a ye na Kison kɔ da ra, ko a bena aw kere ni a ta sowotoro negeramanw ni a ta kerekejama ye. Nka Matigi Ala bena a to aw ye se sɔɔ a kan.» ⁸ Baraki ka Debora jaabi ko: «Ni i yere be taga ni ne ye, ne be sɔn ka taga; nka ni i te taga ni ne ye, ne te taga.» ⁹ Debora ko: «Ayiwa, ne bena taga ni i ye, nka i tena tɔɔw sɔɔw nin kere ra de, sabu Matigi Ala bena Sisera don muso dɔ le boro.»

Debora wurira ka taga ni Baraki ye Kedesi. ¹⁰ Baraki ka Zabulɔn ta mɔɔw ni Nefitali ta mɔɔw wele ka o lajen Kedesi. Mɔɔw waga tan sɔnna ka tugu a kɔ. Debora fana tugura o kɔ. ¹¹ O wagati ra, Kenikaw ta mɔɔw dɔ tun be yi, a tɔɔw ye ko Heberi. Ale tun faranna ka bɔ Kenika tɔw ra, ka taga sigi Kedesi dugu kɔɔ, k'a ta fanibonw lo Sananimu yirisunba kɔɔ. Kenikaw bemace tun ye Hobabu le ye, Musa burance.

¹² Ayiwa, Sisera nana a men ko Abinohamu dence Baraki ni a ta kerekejama lonin be Tabɔri kuru kan.

¹³ Sisera k'a ta sowotoro negeraman keme kɔnɔntɔn bee ta, k'a ta kerekedenw bee lajen Haroseti Goyimu dugu

^e3.13 Tamarosunw ta dugu, o ye Zeriko dugu ye.

^f3.16 Nɔngɔn ja kelen be se ka ben metere tarance le ma.

kɔnɔ, ka taga ni o ye Kison kɔ da ra. ¹⁴ Debora k'a fɔ Baraki ye ko: «Aw ye taga o nɔ fe, sabu Matigi Ala bena se di aw ma, ka Sisera don aw boro bi. Matigi Ala yere le bena bla aw na.» Baraki ni a ta mɔgɔ waga tan bee jigira ka bɔ Tabɔri kuru kan. ¹⁵ O tagara Sisera ta kerekedenw kama. Matigi Ala ka Sisera ni a ta sowotorow ni a ta kerekejama bee jagami jɔgɔn na. A ma na, Sisera jigira ka bɔ a ta sowotoro kɔnɔ ka bori a sen na. ¹⁶ Baraki ni a ta kerekedenw ka Sisera ta sowotorotigiw ni a ta kerekedenw gben, ka taga se fɔ Haroseti Goyimu. O ka Sisera ta kerekedenw bee faga ni kerekemuru ye; hali ce kelen ma bɔsi o ra.

¹⁷ Sisera borira ka taga se Heberi ta muso Yaheli ta fanibon ma; o y'a sɔrɔ ben tun be Hazɔri ta masace Yaben ni Kenikace Heberi ta mɔgɔw ce. ¹⁸ Yaheli bɔra ka taga Sisera kunben da ra; a ko: «Ne matigice, na dogo yan; na don ne ta so, i kana siran, foyi tena i sɔrɔ.» Sisera donna Yaheli ta fanibon kɔnɔ. Yaheli ka birifani dɔ biri a kan. ¹⁹ Sisera ko: «Jiminlɔgɔ be ne ra; sabari ka ji dɔnin di ne ma.» Yaheli ka nɔnɔbara dayele ka nɔnɔ dɔ di a ma, a ka o min, ka la. A ka birifani biri a kan tuun. ²⁰ Sisera k'a fɔ Yaheli ye tuun ko: «Taga lɔ fanibon donda ra; ni mɔgɔ dɔ nana i pininka ko: «Yala mɔgɔ be yan wa?» I y'a fɔ a tigi ye ko: «ɔn-ɔn, mɔgɔ te yan.» »

²¹ Sisera lanin tora yi ka sunɔgɔ o yɔrɔnin bee, sabu a segeninba tun lo. Heberi ta muso Yaheli ka fanibon ta negebere dɔ ta, ani negekuru dɔ. A gbarara dɔnin dɔnin Sisera ra, ka taga bere turu a toro kɔrɔ, k'a kunkolo sɔgɔ fɔ ka taga bere don dugukolo ra. Sisera sara.

²² Ayiwa, Baraki tun be Sisera gbenna minke, a tagara se Yaheli ta fanibon ma. Yaheli bɔra k'a kunben; a ko: «Na yan; i be mɔgɔ min jinina, ne bena o tigi yira i ra.» Baraki donna fanibon kɔnɔ, a barara ka Sisera lanin ye, a sara, bere turunin be a kunkolo ra.

²³ Ala ka se di Izirayelimɔgɔw ma o lon na, k'a to o ka se sɔrɔ Kanaanakaw ta masace Yaben kan.

²⁴ Izirayelimɔgɔw tora ka o fanga digi Kanaanakaw ta masace Yaben kan kosebe, fɔ ka na se sɔrɔ a kan k'a faga.

Debora ni Baraki ta dɔnkiri

5 ¹ O lon na, Debora ka nin dɔnkiri la, ale ni Abinohamu dence Baraki. O ko:
² «E, an bee ye Matigi Ala tando!

Izirayelimɔgɔw kuntigiw sɔnna ka bla o na;
Izirayelimɔgɔw fana sɔnna ka taga ni o ye kere ra.

³ Masacew, aw ye nin lamɛn, kuntigiw, aw ye aw toro malɔ!
Ne bena dɔnkiri la, ɔnhɔn, ne bena dɔnkiri la Matigi Ala ye;
ne bena Alatandodɔnkiriw la Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ye.

⁴ Lon min Matigi Ala bɔra Seyiri,
lon min na a bɔra Edɔmu mara ra,
dugukolo yereyerera;
sankolo bee kera ji ye,
sankabaw bee kera ji ye.

⁵ Kuruw yereyerera Matigi Ala na kɔrɔ, Sinayi kuru ta Ala;
o yereyerera Matigi Ala, Izirayeli ta Ala na kɔrɔ.

⁶ Anati dence Samugari ta wagatiw ra,
Yaheli ta tere ra, mɔgɔ si tun te teme sirabaw kan;
dugutagabagaw tun be teme sira dogoninw le fe.

⁷ Baraka foyi tun te Izirayeli kuntigiw si ra tuun;
baraka foyi le tun te o ra,
fɔ lon min na, ne wurira, ne Debora;
ne wurira ka ke Izirayelimɔgɔw bamuso ye.

⁸ O tun be batofenkuraw le bato;
o kosɔn o juguw nana o kere o ta dugu dondaw ra.
I tun be ce waga binaani jate Izirayelimɔgɔw ce ra,
i te negebennan, walama taman sɔrɔ o si fe.

⁹ Nka bi, Izirayeli kuntigiw, ne be ni aw le ye,
aw minw sɔnna ka bɔ mɔgɔw ce ra ka taga kere ra.
Aw ye Matigi Ala tando!

¹⁰ Aw minw be yelen falimuso gbɛmanw kan,
ka sigi fani dawulamanw kan;
aw minw be tagama siraw kan,
aw ye miiri nin na!

¹¹ «Jitabaga minw be dɔnkiri la kɔlɔndaw ra,
olugu be Matigi Ala ta kopumanw lakari,

a ka kojuman minw ke Izirayeli kuntigiw ye;
o tuma ra, mɔgɔw ka dugu dondaw sira ta.

¹² I kunu, i kunu, Debora!

I kunu, i kunu ka dɔnkiri kelen la!

Baraki, i wuri ka taga ni i ta jɔn minaninw ye!

E, Abinohamu dence!

¹³ Mɔgɔ dama minw tun tora, olugu tagara se sɔrɔ fangatigiw kan;

Matigi Ala ka se di an ma, an ka se sɔrɔ cefariw kan.

¹⁴ Efirayimu ta mɔgɔw nana ka bɔ Amaleki ta jamana ra,

Boniyaminu ta mɔgɔw nana fara o kan.

Kuntigi dɔw fana bɔra Makiri,

ɲamɔgɔ dɔw nana ka bɔ Zabulɔn.

¹⁵ Isakari ta kuntigiw nana fara Debora kan,

Isakari ta mɔgɔw farara Baraki kan;

o girinna ka bɔ ka taga a fe kenegbe ra.

«Nka Ruben ta mɔgɔw sigiyara;

o ka ɲɔgɔn sɔsɔ ka meen.

¹⁶ Mun kosɔn aw tora werew kɔrɔ yi,

ka to ka sagakasikanw lamɛn sa?

Can ra, Ruben ta mɔgɔw sigiyara;

o ka ɲɔgɔn sɔsɔ ka meen.

¹⁷ Galadi ta mɔgɔw tora Zuriden terebɔyanfan na.

Mun kosɔn Dan ta mɔgɔw fana tora o ta jirakurunw kɔrɔ?

Aseri ta mɔgɔw fana siginin tora kɔgɔjida ra;

o tora o ta kurunlɔyɔrɔw ra.

¹⁸ Zabulɔn ta mɔgɔw le ma siran saya ɲa;

Nefitali ta mɔgɔw fana tagara fɔ kerekeyɔrɔ sanfeyɔrɔ ra.

¹⁹ Masace dɔw nana, ka na kere ke;

Kanaana masace dɔw nana kere ke

Tanaki yɔrɔ kɔrɔ, Megido kɔda ra,

nka o ma mɔgɔ si ta borofen sɔrɔ, o ma warigbe sɔrɔ.

²⁰ Lolow tora sankolo ra ka kere ke,

o temɛtɔ o ta siraw kan, o ka Sisera kere.

²¹ Kisɔn kɔji ka o bee ta,

o kɔ min be woyo kabini fɔɓfɔɓ, Kisɔn kɔ ji.

Aw ye taga, ka taga cefariw kere!

²² «E, o ta sow senw be dugukolo gbasi ni baraka ye!

O be bori, ka bori i ko soce barakamanw!

²³ Aw ye Merozi dugu danga, Matigi Ala ta meleke le ko ten.

Aw ye a danga, aw ye a dugumɔgɔw bee danga!

Sabu o ma sɔn ka na Matigi Ala deme,

o ma sɔn ka fara cefariw kan ka Matigi Ala deme.

²⁴ Aw ye Yaheli le tando ka teme musow bee kan,

Kenikace Heberi ta muso kɔni.

Muso minw be sigi fanibonw kɔnɔ, aw ye a tando ka teme olugu bee kan.

²⁵ Sisera ka ji daari a fe, a ka nɔnɔ di a ma.

A ka nɔnɔ narelaman di a ma minan ɲanaman dɔ kɔnɔ.

²⁶ A ka negebere mina a boro kelen na,

ka baaradenw ta negekuru mina ni a kininboro ye;

ka bere turu Sisera kun na, k'a kun sɔgɔ;

a k'a taman sɔgɔ k'a cɛci.

²⁷ Sisera kurura Yaheli sen kɔrɔ;

a benna ka la yi.

A kurura a sen kɔrɔ, a benna;

a kurura yɔrɔ min na, a benna ka sa yi.

²⁸ I b'a sɔrɔ Sisera bamuso be so,

a be fleri kera finetiriwow fe, k'a fɔ ko:

«Mun le kosɔn a ta sowotoro meenna tan bi?
 Mun le kosɔn o ta sowotorow sumayara tan?»
²⁹ A tɔɔɔɔn musow bɛɛ ra hakiritigiw ka min fɔ,
 a fana bɛ o le fɔra a yere kɔnɔ, ko:
³⁰ «O ka fen minw mina o juguw boro, a bɛ o le taranna!
 Cɛ bɛɛ kelen kelen ta sunguru kelen, walama fla;
 fanɔnuman nɛɛnɛnɛnmanw ye Sisera ta ye;
 fanɔnuman nɛɛnɛnɛnman sɔɔɔnɔnɔw,
 fanɔnuman nɛɛnɛnɛnman kelen, fani sɔɔɔnɔnɔnɔ fla,
 o bɛ don sesɔɔɔɔbaga kan na.»

³¹ «E, Matigi Ala, i juguw bɛɛ ye halaki nin cogo ra!
 Nka minw bɛ i kanu, olugu ye manamana
 i ko tere bɛ manamana cogo min na teregban fɛ.»

Ayiwa, o kɔ, Izirayeli jamana tora nasuma ra, fɔ san binaani.

Madiyankaw ka Izirayelimɔɔɔw tɔɔɔw

6 ¹ Izirayelimɔɔɔw ka kojugu kɛ Matigi Ala na kɔɔɔ. O le kosɔn Matigi Ala ka o labla Madiyankaw ye, olugu ka se sɔɔɔ o kan fɔ san wolonfla. ² Madiyankaw ta fanga digira Izirayelimɔɔɔw kan kosebɛ; k'a kɛ fɔ Izirayelimɔɔɔw tun bɛ to ka bori Madiyankaw na ka taga dogo dingakolonw ni farawow ni kuruwow kɔnɔ. ³ Ni Izirayelimɔɔɔw tun ka o ta simanw dan wagati min na, Madiyankaw tun bena o wagati le ra, ka na o kere, olugu ni Amalekikaw, ani terebɔyanfan mɔɔɔw. ⁴ O tun bɛ na o ta fanibonw sirisiri Izirayelimɔɔɔw ta jamana kɔnɔ, ka jamana simanw bɛɛ cɛn, ka taga se fɔ Gaza dugu kɔɔɔ. O tun tɛ domunifen si to Izirayelimɔɔɔw fɛ; o tun tɛ o ta sagaw ni o ta misiw ni o ta falɔw si to. ⁵ O tun bɛ na ni o ta beganw ni o ta fanibonw ye caman i ko tɔnɔw. O ni o ta nɔɔɔmɛw tun ka ca fɔ k'a dama temɛ. O tun bɛ na Izirayelimɔɔɔw ta fenw bɛɛ cɛn jamana kɔnɔ. ⁶ Madiyankaw ka Izirayelimɔɔɔw sege fɔ k'a dama temɛ. Izirayelimɔɔɔw kasira ka Matigi Ala daari. ⁷ O kasira ka Matigi Ala daari ko a ye o bɔsi Madiyankaw boro minke, ⁸ Matigi Ala ka cira dɔ ci o fɛ. Ale nana a fɔ o ye ko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Ne le ka aw labɔ jɔnya ra Misiran jamana ra. ⁹ Ne ka aw bɔsi ka bɔ Misirankaw boro, ka aw bɔsi ka bɔ aw tɔɔɔɔbagaw bɛɛ boro. Ne ka o gben ka bɔ aw na, ka o ta jamana di aw ma. ¹⁰ Ne k'a fɔ aw ye ko ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala; ko aw siginin bɛ Amɔrikaw ta jamana min na, ko aw kana olugu ta jow sɔn. Nka aw ma sɔn ka ne ta kuma lamɛn.»

Matigi Ala kumana Zedeyɔn fɛ

¹¹ Ayiwa, o kɔ, Matigi Ala ta meleke nana sigi Ofira dugu yirisunba jukɔɔɔ. O yɔɔɔ tun ye Abiyezeri ta mɔɔɔ dɔ ta le ye, min tɔɔɔ ye ko Yohasi. O y'a sɔɔɔ Yohasi dence Zedeyɔn tun bɛ siman gbasira rɛzɛncɔngɔyɔɔɔ ra k'a dogo Madiyankaw na. ¹² Matigi Ala ta meleke k'a yere yira a ra, k'a fɔ a ye ko: «Ne bɛ i fo, cefari, sabu Matigi Ala bɛ ni i ye.» ¹³ Zedeyɔn k'a jaabi ko: «E, ne matigice, ni can lo ko Matigi Ala bɛ ni an ye o, mun kosɔn nin kojuguw bɛɛ bɛ sera an ma? An faw k'a fɔ an ye ko Matigi Ala ka kabakoba minw kɛ, ka olugu labɔ Misiran jamana ra, mun na Ala tɛ o nɔɔɔn kera tuun? Mun na Matigi Ala k'a boro bɔ an kan pewu ka an di Madiyankaw ma?» ¹⁴ Matigi Ala ka Zedeyɔn fle, k'a fɔ a ye ko: «Fanga min bɛ i ra, taga Izirayelimɔɔɔw bɔsi ka bɔ Madiyankaw boro ni o fanga ye. Ne le ka i ci.» ¹⁵ Zedeyɔn k'a jaabi ko: «E, ne matigice, ne bena Izirayelimɔɔɔw bɔsi cogo di sa? Ne ta gba le ka dɔɔɔ ka temɛ Manase ta gba tɔw bɛɛ kan. Ne le fana ye ne face dencew bɛɛ ra fitini ye.» ¹⁶ Matigi Ala k'a fɔ a ye tuun ko: «Ne bena kɛ ni i ye; i bena Madiyankaw bɛɛ faga, k'a kɛ i n'a fɔ i tun bɛ kere ra ni cɛ kelenpe le ye.» ¹⁷ Zedeyɔn ko: «Ni can lo ko ne ko ka di i ye, o tuma tagamasiyen dɔ yira ne ra, k'a yira ko Matigi Ala yere le bɛ kumana ne fɛ. ¹⁸ I kana taga yɔɔɔ si, ne kɔnɔ yan, fɔ ne ye taga ka na; ne bena saraka bɔ i ye.» Matigi Ala ko: «Ne bena i kɔnɔ fɔ i ye taga ka na.» ¹⁹ Zedeyɔn tagara a ta so kɔnɔ, ka taga badennin dɔ faga, ka o tobi, ka mugu kilo bisaba gbasi ka o kɛ burufunubari ye. A ka sogo kɛ segi dɔ kɔnɔ, k'a nanji kɛ minan dɔ kɔnɔ. A tagara ni o ye Ala ta meleke fɛ yirisunba kɔɔɔ. ²⁰ Ala ta meleke k'a fɔ a ye ko: «Sogo ni burufunubariw bla fara kan, ka nanji bɔn a kan.» Zedeyɔn k'a kɛ ten. ²¹ Bere min tun bɛ meleke boro, a ka o bere nunkun maga sogo ni buruw ra minke, tasumamana dɔ bɔra fara ra, ka sogo ni burufunubariw jeni. O kɔ, Ala ta meleke tununa Zedeyɔn na kɔɔɔ. ²² Zedeyɔn k'a ye ko Matigi Ala ta meleke lo minke, a ko: «E, bɔnɔ bena ne sɔɔɔ, Dununatigi Ala, sabu ne na ka i ta meleke ye.» ²³ Nka Matigi Ala k'a fɔ a ye ko: «Ne bena hera kɛ i ye; i kana siran, foyi tena i sɔɔɔ.» ²⁴ Zedeyɔn ka sarakabɔnan dɔ lɔ Matigi Ala ye o yɔɔɔ ra, ka o tɔɔɔ la ko «Matigi, Heratigi Ala». O sarakabɔnan bɛ Ofira dugu kɔnɔ hali bi. O yɔɔɔ ye Abiyezeri ta mɔɔɔw ta le ye.

Zedeyɔn ka Baali ta sɔnnikeyɔrɔ ci

²⁵ O lon yere su fe, Matigi Ala k'a fɔ Zedeyɔn ye tuun ko: «I face ta misitoran flanan mina, min si ye san wolonfla. Baali* ta sɔnnikeyɔrɔ min be i face ta so, i ye o ci. Yiri min fana turunin be a kɔrɔ, min ye Asera* ta tagamasiyen ye, i ye o yiri tige⁸.

²⁶ «O kɔ, i ye sarakabɔnan panaman dɔ lɔ Matigi Ala, i ta Ala ye o fara kan; i ye misitoran ke saraka jenita ye k'a di Matigi Ala ma. I ka Asera ta yiri min tige, i ye saraka jeni ni o lɔgɔ ye.» ²⁷ Zedeyɔn k'a ta baaraden ce tan wele ka na o baara ke, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ a ye cogo min na. Nka a k'a ke su fe le; a ma sɔn k'a ke tere fe, a ta somɔgɔw ni dugumɔgɔw nasiran kosɔn.

²⁸ Dugumɔgɔw nana wuri sɔgɔmada fe minke, o k'a ye ko Baali ta sɔnnikeyɔrɔ cira, ko yiri min be Asera ta tagamasiyen ye, ko o yiri fana tigera; o k'a ye ko dɔ ka misitoran ke saraka jenita ye sarakabɔnankura dɔ kan. ²⁹ O ka ɲɔgɔn ɲininka ko: «ɲɔn le ka nin ke?» O ka ɲininkari ke, k'a ko segesege, ka na a ye ko Yohasi dence Zedeyɔn lo. ³⁰ O k'a fɔ Yohasi ye ko: «I dence labɔ yan, an bena a faga. A ka Baali ta sɔnnikeyɔrɔ ci, ka Asera ta tagamasiyen yiri fana tige.»

³¹ Ayiwa, Yohasi k'a fɔ o mɔgɔw ye ko: «O tuma aw le be mɔgɔw kere k'a di Baali ma wa? O tuma aw ko, ko ni aw te, Baali te se ka foyi ke a yere ye wa? Ayiwa, ni mɔgɔ o mɔgɔ ko ale le be kere ke k'a di Baali ma, sani dugu ye gbe, o tigi be faga. Ni can lo ko Baali ye ala ye, o tuma a yere le ka kan k'a juguw kere, sabu o ka ale ta sɔnnikeyɔrɔ le cen.»

³² K'a ta o lon na, o ka Zedeyɔn tɔgɔ la ko Yerubaali, o kɔrɔ ye ko Baali ye a kere, sabu a ka Baali ta sɔnnikeyɔrɔ cen.

Zedeyɔn ka tagamasiyen dɔ ɲini Ala fe

³³ Ayiwa, Madiyankaw, ani Amalekikaw, ani terebɔyanfan mɔgɔw beɛ nana ɲɔgɔn lajen; o ka Zuriden ba tige, ka taga o ta fanibonw sirisiri Zizireli kenegbe ra. ³⁴ O wagati ra, Matigi Ala Nin donna Zedeyɔn jusu ra. A ka kerekɛburu fiye, ka Abiyezeri ta mɔgɔw wele ka gban a yere kɔ. ³⁵ A ka ciraden dɔw ci ka taga Manase ta mɔgɔw beɛ fe; olugu fana nana gban a kɔ. A ka ciraden dɔw ci ka taga Aseri ta mɔgɔw fe, ani Zabulon ta mɔgɔw, ani Nefitali ta mɔgɔw; olugu beɛ nana fara o kan.

³⁶ Zedeyɔn k'a fɔ Ala ye ko: «Ni a kera ko can lo, ko i b'a fe ka Izirayelimɔgɔw bɔsi ne le sababu ra, ³⁷ ayiwa, ne bena sagasi bla dugu ma simangbasiyɔrɔ ra. Sani dugu ye gbe, ni gɔmiji ka sagasi dɔrɔn ɲigi, ka dugumayɔrɔ janin to, o tuma ne bena a lon ko can ra, i bena Izirayelimɔgɔw bɔsi ne le sababu ra, i n'a fɔ i k'a fɔ cogo min na.» ³⁸ Zedeyɔn k'a fɔ cogo min na, Ala k'a ke ten. Sɔgɔmada jooa fe, Zedeyɔn tagara sagasi mina k'a bisi, ka ji bɔ a ra, fɔ ka minan dɔ fa. ³⁹ Zedeyɔn k'a fɔ Ala ye tuun ko: «Sabari, i kana dimi ne kɔrɔ. Ni ne kumana sisan, ne tena foyi were fɔ o kɔ tuun. Ne b'a fe i ye tagamasiyen dɔ were yira ne ra ni sagasi ye. Ayiwa, sisan ne b'a fe ko sani dugu ye gbe, sagasi janin ye to, nka gɔmiji ye dugumayɔrɔ tɔ ɲigi.» ⁴⁰ Zedeyɔn ka min fɔ, Ala k'a ke ten o lon su fe. Sagasi janin tora, nka gɔmiji ka dugumayɔrɔ tɔ beɛ ɲigi.

Zedeyɔn ka dɔ bɔ a ta kerekedenw na

7 ¹ Sɔgɔmada jooa fe, Zedeyɔn blara a ta kerekɛjama ɲa fe; o tagara o ta fanibonw lɔ Harɔdi bununji kɔrɔ. Zedeyɔn tɔgɔ le tun lara ko Yerubaali. O y'a sɔrɔ Madiyankaw tun be sahiliyanfan fe, More tintin fan fe, kenegbe ra.

² Matigi Ala k'a fɔ Zedeyɔn ye ko: «I ta kerekedenw ka ca k'a dama teme. Ne t'a fe nin mɔgɔ caman beɛ ye taga Madiyankaw kere; ni o te, o bena o yere bonya ne ɲa kɔrɔ k'a fɔ ko olugu yere ta fanga le k'a to o ka se sɔrɔ. ³ O ra, a fɔ mɔgɔw ye ko: «Siranya be mɔgɔ o mɔgɔ ra, fɔ a be yerɛyere, o tigi ye bɔ Galadi kuru yɔrɔ ra, ka taga so.» »

Zedeyɔn ka o fɔ minke, ce waga mugan ni fla (22 000) sekɔra. Ce waga tan tora ni Zedeyɔn ye. ⁴ Matigi Ala k'a fɔ Zedeyɔn ye tuun ko: «Hali bi, mɔgɔw ka ca ka teme. Taga ni o ye jida ra; ne yere bena o woloma. Minw ka kan ka taga, ani minw man kan ka taga, ne bena o fɔ i ye.»

⁵ Zedeyɔn tagara ni mɔgɔw ye jida ra. Matigi Ala k'a fɔ a ye ko: «Mɔgɔw jimincogo fle; minw bena ji ce ni o boro ye k'a min dɔɔnin dɔɔnin i ko wuru be ji min cogo min na, i ye olugu bla danna. Minw fana bena o kinbiri gban ka o boro fla la dugu ma ka o da biri ji ra k'a min, i ye olugu fana bla danna.»

⁶ Ayiwa, minw ka ji ce ni o boro ye k'a min, olugu kera ce keme saba. Tɔw beɛ ka o kinbiri gban ka o boro fla la dugu ma ka o da biri ji ra k'a min. ⁷ Matigi Ala k'a fɔ Zedeyɔn ye ko: «Mɔgɔ keme saba minw ka ji ce ni o boro ye k'a min, ne bena aw kisi ka Madiyankaw don aw boro olugu le sababu ra. Mɔgɔ tɔw beɛ ye kɔsegi o ta yɔrɔw ra.»

⁸ Zedeyɔn ka o mɔgɔw bla ka taga, nka o ta domunifenw ni o ta burufiyetaw tora Zedeyɔn fe. Zedeyɔn tora ni ce keme saba dɔrɔn ye. Madiyankaw ta kerekedenw tun be Zedeyɔn ta mɔgɔw ta yɔrɔ dugumayɔrɔ ra, kenegbe ra.

⁸6.25 Baali ni Asera ye jo dɔw tɔgɔw ye.

Ala ka Zedeyɔn ja gbeleya

⁹ O lon su fe, Matigi Ala k'a fɔ Zedeyɔn ye ko: «Wuri ka taga Madiyankaw kama, ka taga o kere, sabu ne ka o don i boro. ¹⁰ Nka ni i be siranna hali bi, o tuma ele ni i ta baaraden Pura ye taga ɲɔɲɔn fe fɔlɔ Madiyankaw ta yɔɲɔ ra. ¹¹ Ni aw sera yi, Madiyankaw be min fɔra, i ye o lamɛn; ni o kera, i tena siran tuun ka taga o kere.»

Zedeyɔn ni Pura tagara se fɔ Madiyankaw ta fanibonw kɔɲɔ. ¹² Madiyankaw ni Amalekikaw, ani terebɔyanfan mɔɲɔw beɛ tun janjanna i ko tɔnw, ka kenɛgbeyɔɲɔ beɛ fa. O ta ɲɔɲɔmɛw tun ka ca i n'a fɔ kɔɲɔjida kenken. ¹³ Zedeyɔn ni Pura sera yi wagati min na, o y'a sɔɲɔ kerekeden dɔ tun be a ta siko lakarira a tɔɲɔɲɔnce ye. A ko: «Ne sikora, k'a ye ko burukun kelen tun be kolonkolonna ka don an ta fanibonw ce ra. A nana fanibon dɔ gbasi k'a ben, fɔ k'a dabiri dugu ma.» ¹⁴ A tɔɲɔɲɔnce k'a fɔ a ye ko: «Ce, nin te fen were ye, ni Izirayelikace Yohasi dence Zedeyɔn ta kerekemuru te. Ala ka Madiyankaw ni o ta kerekedenw beɛ don a boro.»

¹⁵ Ayiwa, Zedeyɔn ka o siko ni a kɔɲɔ men minke, a k'a kinbiri gban dugu ma ka Ala tando. O kɔ, a sekɔra ka na Izirayelimɔɲɔw ta yɔɲɔ ra. A sera yi minke, a perenna ko: «Aw ye wuri! Sabu Matigi Ala ka Madiyankaw ni o ta kerekejama beɛ don aw boro.»

Izirayelimɔɲɔw ka se sɔɲɔ Madiyankaw kan

¹⁶ Zedeyɔn k'a ta kerekeden keme saba taran ka o ke jenkuru saba ye, ka burufiyeta kelen ni bɔɲɔdaga lakolon kelen di o beɛ kelen kelen ma, ko o ye lɔɲɔmisenw mana ka o dogo o ta bɔɲɔdagaw kɔɲɔ. ¹⁷ O kɔ, a k'a fɔ o ye ko: «Aw ye to ka ne fle ka ɲa. Ni an tagara se Madiyankaw kɔɲɔ, ni ne ka min ke, aw fana ye o le ke. ¹⁸ Ni ne ni ne ta mɔɲɔw nana ke an ta buruw fiye ye tuma min na, aw fana ye aw ta buruw fiye o wagati ra, ka Madiyankaw lamini, ka kule ci k'a fɔ ko: «An ye kere ke Matigi Ala ni Zedeyɔn ye!» »

¹⁹ Ayiwa, Zedeyɔn ni a ta ce keme sera Madiyankaw ta yɔɲɔ kɔɲɔ su cemance wagati ra. O y'a sɔɲɔ Madiyankaw ta kerekeden minw tun be yɔɲɔ kɔɲɔsira, o tun ka dɔ werew bla ka na olugu labi. Zedeyɔn ni a ta mɔɲɔw barara ka o ta buruw fiye, ka o ta bɔɲɔdagaw cici. ²⁰ Jenkuru tɔw beɛ fana ka o ta buruw fiye, ka o ta bɔɲɔdagaw cici. O beɛ ka kara tasumamanw mina ni o numanboro ye, ka burufiyetaw mina ni o kininboro ye, ka kule ci k'a fɔ ko: «An ye muru ta ka kere ke Matigi Ala ni Zedeyɔn ye!»

²¹ O beɛ lonin tora o nɔ ra; o tun lɔra ka Madiyankaw ta yɔɲɔ lamini. Madiyankaw beɛ ka ke kule ci ye, ka ke bori ye ko o be o yere bɔsi. ²² Zedeyɔn ta ce keme saba beɛ ka ke o ta buruw fiye tuun. O kera minke, Matigi Ala k'a ke Madiyankaw yere benna ɲɔɲɔn kan, ka ke ɲɔɲɔn faga ye. A laban tɔw beɛ nana bori, ka taga fɔ Beti Sita, Sereda dugu fan fe. O tagara se fɔ Abeli Mehola dugu yɔɲɔ ra, fɔ Tabati dugu kere fe yi.

²³ Izirayelimɔɲɔ tɔw, minw ye Nefitali ta mɔɲɔw ye, ani Aseri ta mɔɲɔw, ani Manase ta mɔɲɔw beɛ, olugu beɛ nana fara ɲɔɲɔn kan, ka Madiyankaw nɔɲɔn.

²⁴ Zedeyɔn ka cira bla ka taga Efirayimu kuruyɔɲɔ beɛ ra, k'a fɔ o mɔɲɔw ye ko o ye bɔ ka na Madiyankaw kunben ka sira tige o ɲa Zuriden batigeyɔɲɔw ra, ka taga se fɔ Beti Bara dugu ta batigeyɔɲɔ ma. A fɔra ten minke, Efirayimu ta mɔɲɔw beɛ nana, ka na sira tige Madiyankaw ɲa Zuriden batigeyɔɲɔw ra, ka taga se fɔ Beti Bara dugu ta batigeyɔɲɔ ma. ²⁵ O ka Madiyankaw ta kuntigi fla mina, minw ye Orebu ni Zebu ye. O ka Orebu faga Orebu ta fara yɔɲɔ ra, ka Zebu faga Zebu ta rezɛnforogiyɔɲɔ ra. O ka Madiyankaw nɔɲɔn tuun; o nana ni Orebu kunkolo ni Zebu kunkolo ye ka na o di Zedeyɔn ma Zuriden ba kɔ fe.

Efirayimu ta mɔɲɔw ka Zedeyɔn jaraki

8 ¹ Efirayimu ta mɔɲɔw nana a fɔ Zedeyɔn ye ko: «I ka mun ko le ke an na tan? I tagatɔ kereyɔɲɔ ra Madiyankaw kama, mun na i ma anw wele fana?» O ka Zedeyɔn mafiyenya. ² Zedeyɔn ka o jaabi ko: «Ne ka mun baara le ke min be se ka suma ni aw ta baara ye? Aw Efirayimukaw ka rezenden dama dama min tɔmɔ, o ma caya ka teme ne bemace Abiyezeri ta foro ta rezɛn beɛ lajennin kan wa^h? ³ Matigi Ala ka Madiyankaw ta kuntigi fla Orebu ni Zebu don aw le boro, k'a to aw ye o faga. Yala ne sera ka o ke wa?»

Ayiwa, Zedeyɔn ka o fɔ minke, o kuma ka Efirayimukaw jusu suma.

Zedeyɔn tagara Madiyankaw ta masacew mina

⁴ Zedeyɔn ni a ta ce keme saba tagara se Zuriden ba ma. O ka ba tige. O tun segenin lo kosebe, nka o beɛ n'a ta, o belɛn tun be gbanna Madiyankaw kɔ tuun.

⁵ O tagara se Sukɔti dugu kɔɲɔ minke, Zedeyɔn k'a fɔ dugumɔɲɔw ye ko: «Ne be Madiyankaw ta masacew le gbenna, Zeba ni Salimuna. Aw ye sabari ka domuni dɔɔnin di ne ta kerekedenw ma, sabu o segera fɔ ka o baraka ban.» ⁶ Sukɔti dugu ɲamɔɲɔw ka Zedeyɔn jaabi ko: «Mun kosɔn anw be domuni di aw ma k'a sɔɲɔ aw ma Zeba ni Salimuna mina fɔlɔ?» ⁷ Zedeyɔn ko o ma ko: «Ni Matigi Ala nana Zeba ni Salimuna don ne boro, ne sekɔtɔ bɛna ɲanibisanw ni ɲaniyiriw le tige ka aw bugɔ fɔ ka aw fari birindi.»

^h8.2 Zedeyɔn ka zana le fɔ yan; o kɔɲɔ ye ko: Efirayimukaw ka baaraba ke nin kere ra ka teme ale Zedeyɔn yere kan.

⁸O b̄ra yi ka taga se Penuweli. Zedeȳn ka olugu fana daari domuni na. Suk̄oti dugum̄ḡow tun k'a jaabi cogo min na, Penuweli dugum̄ḡow fana k'a jaabi ten le. ⁹Zedeȳn k'a f̄ Penuweli dugum̄ḡow ye ko: «Ni ne tagara se s̄r̄ Madiyankaw kan ka k̄segi ka na, ne bena aw ta dugu sankaso ci.»

¹⁰Zeba ni Salimuna ni o ta kerekedenw tun be Karik̄ori dugu k̄n̄. O ta kerekedenw t̄ tun ye ce waga tan ni looru (15 000) d̄r̄n. Olugu d̄r̄n le tun tora Madiyankaw ni tereb̄yanfan m̄ḡow ta kerek̄ejama ra, sabu ce waga kem̄ ni mugan (120 000) le tun fagara o ra. ¹¹Zedeȳn ni a ta m̄ḡow temena kongokolonm̄ḡow ta sira fe, Noba dugu ni Yogibeha dugu tereb̄yanfan na. A tagara bara Madiyankaw ta kerek̄ejama ra, ka ben o kan, k'a s̄r̄ olugu tun b'a miiri ko foyi t̄ se ka se o ma. ¹²Madiyankaw ta kuntigi fla, Zeba ni Salimuna, olugu borira; Zedeȳn ni a ta kerekedenw ka o gben ka o mina. O ka Madiyankaw ta kerekedenw be jagami j̄ḡon na; o be borira ka taga o ta fan na.

¹³Zedeȳn ni a ta kerekedenw sek̄ra ka na Heresi kuru yelensira fe. ¹⁴O nana se Suk̄oti minke, Zedeȳn ka dugu kanbelen d̄ mina fanga ra k'a jininka. Ale ka Suk̄oti dugutigiw ni a cek̄r̄obaw be t̄ḡ sebe k'a di Zedeȳn ma. O be lajennin tun ye m̄ḡ biwolonfla ni wolonfla. ¹⁵O k̄, Zedeȳn tagara a f̄ Suk̄oti dugum̄ḡow ye ko: «Aw ka ne n̄ni Zeba ni Salimuna min ko ra, ko: «Mun kos̄n an bena domuni di aw ma ko aw baraka banna, k'a s̄r̄ aw ma Zeba ni Salimuna mina f̄l̄», ayiwa, Zeba ni Salimuna ye nin ye.»

¹⁶O ka Suk̄oti dugu cek̄r̄obaw mina ka o buḡ ni n̄anibisanw, ani n̄aniyiriw ye. ¹⁷O tagara Penuweli dugu sankaso fana ci, ka ce w be faga.

Zedeȳn ka Madiyankaw ta masacew faga

¹⁸Zedeȳn ka Zeba ni Salimuna jininka ko: «Aw tun ka ce minw faga Tab̄ri kuru ȳr̄ ra, olugu tun be cogo di le?» O ko: «O tun b̄ra i fe. O tun be i ko masacedenw.» ¹⁹Zedeȳn ko: «Ne balemaw tun lo. Ne be kari Matigi Ala panaman t̄ḡ ra, ko ni a tun k̄ra ko aw tun ma o faga, ne tun tena aw fana faga.»

²⁰Zedeȳn k'a f̄ a dence f̄l̄ Yeteri ye ko: «Wuri ka na o faga.» Nka den ma s̄n k'a ta kerek̄emuru b̄ ka o faga. Siranya tun b'a ra, sabu kanbelennin tun lo. ²¹Zeba ni Salimuna k'a f̄ Zedeȳn ye ko: «I yere ye wuri ka an faga, sabu ni m̄ḡ ta si ma se min ma, a fanga t̄ se ka o baara ke.» Zedeȳn yere wurira ka Zeba ni Salimuna faga. Masirifen minw tun be o ta j̄ḡm̄ew kan na, a ka o ta.

Zedeȳn ka saninderege d̄ lalaga

²²O kow temenin k̄, Izirayelim̄ḡow k'a f̄ Zedeȳn ye ko: «Ke an ta masace ye. I denw ni i mamadenw fana bena sigi an kunna i n̄ ra; sabu ele le ka an b̄si ka b̄ Madiyankaw boro.» ²³Zedeȳn ka o jaabi ko: «Ne tena ke aw kuntigi ye, ne denw fana tena ke aw kuntigi ye, nka Matigi Ala kelen le bena ke aw kuntigi ye.» ²⁴Zedeȳn k'a f̄ o ye ko: «Ne bena fen kelen le j̄ni aw fe. Aw ka tororan̄ge saninlaman minw mina aw juguw ra kerek̄eȳr̄ ra, aw ye o kelen kelen di ne ma.»

Madiyankaw tun be tororan̄ge saninlamanw don i n'a f̄ Sumayila ta m̄ḡ t̄w be. ²⁵Izirayelim̄ḡow ka Zedeȳn jaabi ko: «An be s̄n ka o di faasi.»

O ka deregeba d̄ ben dugu ma. O be ka o ta tororasaninw blabla o kan, o ka sanin minw s̄r̄ k̄re ra. ²⁶O ka sanin min di Zedeȳn ma, o be lajennin tun be sanin kilo mugan b̄; o ka masirifen wer̄ew fana di, ani tororasaninw, ani Madiyankaw ta masacew ta deregebapumanw, ani masirifen minw tun be o ta j̄ḡm̄ew kan na.

²⁷Zedeȳn ka o sanin ke ka saninderegeⁱ d̄ lalaga, ka o bla a yere ta dugu k̄n̄, min ye Ofira dugu ye. Izirayelim̄ḡow be nana ka na to ka o saninderege le bato. O saninderege ta ko le k̄ra jan ye ka Zedeȳn ni a ta som̄ḡow mina.

Zedeȳn sawagati

²⁸Madiyankaw tora Izirayelim̄ḡow ta fanga k̄r̄. O ma se ka o yere b̄si tuun fiyewu. Jamana tora hera ra f̄ san binaani, f̄ ka taga se Zedeȳn saya ma.

²⁹Yohasi dence Zedeȳn min ye Yerubaali ye, o nana k̄segi ka taga sigi a ta so k̄n̄.

³⁰Dence biwolonfla le tun be Zedeȳn fe; sabu muso caman tun b'a fe. ³¹A tun ka j̄nmuso min ke a muso ye, min tun be Sikemu, o ka dence kelen woro a ye; a ka o t̄ḡ la ko Abimeleki.

³²Yohasi dence Zedeȳn k'a ta k̄r̄ya diyab̄, ka s̄r̄ ka sa. O k'a su don a face Yohasi su k̄r̄, Ofira dugu k̄n̄, min ye a b̄mace Abiyez̄ri ta m̄ḡow ta dugu ye.

³³Nka Zedeȳn sanin k̄, Izirayelim̄ḡow ka Baali ta jo bato tuun. Jo min t̄ḡ ye ko Baali Beriti, o ka o le ke o ta ala ye. ³⁴O ma Matigi Ala, o ta Ala jate tuun, ale min tun ka o b̄si ka b̄ o juguw be boro, o j̄gu minw tun ka o lamini fan be ra. ³⁵Zedeȳn Yerubaali tun ka kojuman minw be ke o ye fana, o ma o kojumanw si l̄n Zedeȳn ta som̄ḡow ye.

^{18.27} Ala tun ko Izirayelim̄ḡow ye saninderege d̄ lalaga k'a di Sarakalasebagaw kuntigi ma. Ale kelen le tun ka kan ka o derege don.

Sikemukaw ka Abimeleki ke o ta masace ye

9¹ Lon dɔ, Yerubaali dence Abimeleki tagara Sikemu, a bamuso balemaw ni a bamuso face ta somɔgɔw bɛɛ fɛ, ka taga kuma o fɛ; a ko: ²«Aw ye sabari ka ne ta kuma lase Sikemu dugu cɛkɔrɔbaw bɛɛ ma. Aw ye a fɔ o ye ko: «Yerubaali dence biwolonfla bɛɛ ye sigi aw kunna, walama cɛ kelen dɔrɔn ye sigi aw kunna, aw ta miiriya ra, o fla ra juman ka fisa? Aw fana ye aw hakiri to a ra ko ne ni aw le ye mɔgɔ kelenw ye.» »

³ Abimeleki belencew tagara o kumaw lase Sikemu dugu cɛkɔrɔbaw bɛɛ ma, ka Abimeleki tɔgɔɔuman fɔ o ye. Abimeleki ta ko ka o jusu mina. O ko: «Abimeleki ye an yere balema le ye.» ⁴ O ka warigbe biwolonfla bɔ o ta jo Baali Beriti ta jobon na, ka o di Abimeleki ma. Abimeleki ka mɔgɔkunntanw ani mɔgɔkolon dɔw gban a yere kɔ, ka to ka olugu sara ni o wari ye.

⁵ O kɔ, a tagara a face ta so, Ofira dugu kɔnɔ. A sera yi minke, a k'a balemaw bɛɛ faga kabakuru kelen kan; a face Yerubaali dence biwolonfla bɛɛ. Yerubaali dence fitini, Yotamu kelen le kisira, sabu ale tun borira ka dogo. ⁶ A kera ten, Sikemu cɛkɔrɔbaw bɛɛ, ani Beti Milo dugumɔgɔw bɛɛ nana lajen Sikemu yirisunba kɔrɔ, kabakuruba kɔrɔ, ka Abimeleki sigi masaya ra.

Yotamu ka talen min fɔ Sikemukaw ni Abimeleki ma

⁷ Ayiwa, Yotamu ka o ko men minke, a tagara lɔ Garizimu kuru kunna ka peren k'a fɔ ko: «Sikemu dugumɔgɔw, ni aw b'a fɛ Ala ye aw lamɛn, o tuma aw fana ye ne lamɛn! ⁸ Ayiwa, lon dɔ, yiriw le ko o bɛ masace dɔ jini k'a sigi o yere kunna. O k'a fɔ oliviyesun ye ko: «Ele ye sigi an kunna.» ⁹ Oliviyesun ka o jaabi ko: «Ne bɛ turu min bɔ, o ka di Ala ye, a ka di mɔgɔw ye fana; o tuma aw b'a miiri ko ne bɛna o dabla ka to ka taga fifa aw kunna dɔrɔn, ko ne bɛ ke aw ta masace ye wa?»

¹⁰ «Ayiwa, yiriw tagara a fɔ torosun ye ko: «Na, ele ye na sigi an kunna!» ¹¹ Torosun ka o jaabi ko: «Diya min bɛ ne ra, ani ne bɛ dendiman minw ke, aw b'a miiri ko ne bɛna o dabla ka to ka taga fifa aw kunna dɔrɔn ko ne bɛ ke aw ta masace ye wa?»

¹² «Ayiwa, yiriw tagara a fɔ rezɛnsun ye ko: «Ele ye na sigi an kunna!» ¹³ Rezɛnsun ka o jaabi ko: «Ne bɛ rezɛnji min bɔ, o bɛ Ala ninsɔndiya, a bɛ mɔgɔw fana ninsɔndiya; aw b'a miiri ko ne bɛna o dabla ka to ka taga fifa aw kunna dɔrɔn ko ne bɛ ke aw ta masace ye wa?»

¹⁴ «Ayiwa, a kera ten minke, yiriw bɛɛ benna kelen ma ka taga a fɔ ŋanisun ye ko: «Na, ele ye na sigi an kunna!» ¹⁵ Ayiwa, ŋanisun ka o jaabi, ko: «Ni a kera ko can lo ko aw b'a fɛ ka ne sigi ka ne ke aw ta masace ye, o tuma aw ye na dogo ne suma kɔrɔ; ni o tɛ, tasuma dɔ bɛna bɔ ne ta ŋaniw na ka Liban ta sɛdirisunw bɛɛ jeni.» »

¹⁶ Yotamu k'a fɔ o ye tuun ko: «Aw ka Abimeleki sigi k'a ke aw ta masace ye minke, yala aw ka o ke can yere le ra ni aw jusukun bɛɛ ye wa? Yala aw ka min ke Yerubaali ni a ta somɔgɔw ra, o bennin lo wa? A ka baara min ke aw ye, aw k'a walepumanlɔn o ra wa? ¹⁷ Ne face ka kere ke aw kosɔn, fɔ a bɛ jini k'a nin to a ra; a ka aw bɔsi Madiyankaw boro. ¹⁸ Nka bi, aw le wurira ne face ta somɔgɔw kama; aw k'a dence cɛ biwolonfla bɛɛ faga kabakuru kelen kan. Aw k'a ta jɔnmuso dence Abimeleki le sigi k'a ke Sikemu dugu masace ye, sabu ale ye aw ta dugumɔgɔ le ye. ¹⁹ Ayiwa, aw ka min ke Yerubaali ni a ta so ra, ni a kera ko aw ka o ke can yere le kan, k'a ke ni aw jusukun bɛɛ ye, o tuma Ala y'a to Abimeleki ye aw jusu suma, aw fana ye ale jusu suma. ²⁰ Ni o tɛ, Ala y'a to tasuma dɔ ye bɔ Abimeleki ra ka Sikemu dugumɔgɔw ni Beti Milo dugumɔgɔw bɛɛ jeni; tasuma dɔ fana ye bɔ Sikemu dugumɔgɔw ni Beti Milo dugumɔgɔw ra, ka Abimeleki jeni.»

²¹ O kɔ, Yotamu bɔra o yɔrɔ ra; a siranna ka bori ka taga dogo fɔ Beri, ka bɔ a balemace Abimeleki kɔrɔ.

Sikemu dugumɔgɔw wurira Abimeleki kama

²² Abimeleki sigira Izirayelimɔgɔw kunna fɔ san saba. ²³ O kɔ, Ala ka benbariya don Abimeleki ni Sikemu dugumɔgɔw cɛ. Olugu murutira, ko o bɛ Abimeleki janfa. ²⁴ Ala ka o benbariya bla o cɛ, janko Abimeleki tun k'a balemacew, Yerubaali dence biwolonfla minw faga, o hake ye bɔ a ra; Sikemu dugumɔgɔ minw fana k'a demɛ ka o faga, o hake ye bɔ olugu fana ra.

²⁵ Sikemu dugumɔgɔw ka benkannikebaga dɔw dogo kuruw sanfeyɔrɔw ra, Sikemu dugu kɔrɔ, janko ka Abimeleki tɔrɔ. O mɔgɔw tun bɛ to ka ben temɛbagaw kan ka o borofɛnw bɔsi o ra. Mɔgɔ dɔw nana o ko fɔ Abimeleki ye.

²⁶ O wagati ra fana, Ebedi dence, min ye Gali ye, ale ni a balemaw tagara sigi Sikemu dugu kɔnɔ. Gali ta ko ka dugumɔgɔw kun mina, fɔ o ka o jigi la a kan. ²⁷ Lon dɔ, dugumɔgɔw bɔra ka taga o ta rezɛnforow ra, ka taga rezɛnmɔ tige, ka na o ji bɔ ka o ke duven ye. O kɔ, o ka ŋanagbeba dɔ ke; o donna o ta jobonba kɔnɔ, ka domuniba ke yi, ka min, ka kumajuguw fɔ Abimeleki ma. ²⁸ Gali ko: «Abimeleki ye mun le ye an Sikemukaw fɛ, ka na a fɔ ko ale le bɛ sigi an kunna? Mun le kosɔn an b'a to Abimeleki ye sigi an kunna k'a sɔrɔ Yerubaali dence lo? A ka Zebuli le ta ka o ke Sikemu dugu ŋamɔgɔ ye. Aw ka kan ka sɔn Hamɔri ta mɔgɔw ta fanga le ma, ale min ka Sikemu dugu sigi. An man kan ka sɔn Abimeleki ta fanga ma fiyewu!» ²⁹ Gali k'a fɔ tuun ko:

9.1 Yerubaali o ye Zedeyɔn tɔgɔ ye.

«Ni a kera ko aw tun ka Sikemu dugu kuntigiya di ne le ma, ne tun bena Abimeleki gben ka bɔ fanga ra, k'a fɔ a ye ko: «Abimeleki, dɔ fara i ta kerekedenw kan ka na ne kere!»»

³⁰ Ayiwa, Ebɛdi dence Gali tun ka o kuma minw fɔ, o kumaw sera dugutigi Zebuli ma. Zebuli dimina kosebe. ³¹ A ka mɔgɔ dɔw ci dogo ra Abimeleki fe, ka taga a fɔ a ye ko: «A fle, Ebɛdi dence Gali ni a balemaw nana Sikemu dugu kɔnɔ, ka na to ka mɔgɔw kɔnɔnɔsu i kama. ³² O ra, bi su fe, i ni i ta mɔgɔw ye bɔ ka taga dogo kongo kɔnɔ. ³³ Sini sɔgɔma, teresun bɔwagati ra, aw ye bara ka na ben dugu kan. Ni Gali ni a ta mɔgɔw bɔra ko o bena i kere, ni i baraka ka se ka min ke, i ye o ke o ra.» ³⁴ Abimeleki ni a ta mɔgɔw bɛe bɔra su fe ka taga dogo Sikemu dugu kɔ fe. A tun k'a ta kerekedenw taran ka o ke jenkuru naani.

³⁵ Ayiwa, o dugusagbe sɔgɔmada fe, Gali bɔra ka taga lɔ dugu donda ra. O wagati ra, Abimeleki ni a ta mɔgɔw bɛe barara ka bɔ o dogoyɔrɔ ra. ³⁶ Gali ka o ye minke, a k'a fɔ Zebuli ye ko: «Ne ja be mɔgɔ dɔw jigito ra ka bɔ kuruw kunna.» Zebuli k'a jaabi ko: «Mɔgɔw te, kuruw ja lo.» ³⁷ Gali ko: «Can lo de, mɔgɔ dɔw le be jigira ka bɔ kuruw sanfeyɔrɔw ra; kerekeden dɔw le be nana lagberikebagaw ta yirisunba sira fe.» ³⁸ Zebuli ko: «Ele tun be dabayakuma minw fɔra, i jinana o kɔ wa? Ele le tun t'a fɔra ko: «Abimeleki ye mun le ye ko a be a ta fanga sigi an kan?» I tun be mɔgɔ minw dɔgɔyara, olugu le ye nin ye tan. Wuri, i ye taga o kere sisan!»

³⁹ Gali blara Sikemu dugumɔgɔw ja ko o be taga Abimeleki kere. ⁴⁰ Abimeleki ka Gali gben, Gali borira a ja. Abimeleki ta mɔgɔw ka Sikemukaw caman faga sani o ye bori ka taga se o ta dugu donda ma.

⁴¹ O kɔ, Abimeleki tagara sigi Aruma dugu kɔnɔ. Zebuli ka Gali ni a balemaw bɛe gben, ko o kana seko Sikemu tuun.

⁴² Ayiwa, o dugusagbe, Sikemu dugumɔgɔw bɔra ko o be taga o ta forow ra. Abimeleki ka o men. ⁴³ A k'a ta kerekedenw taran jenkuru saba. O tagara dogo kongo kɔnɔ. O nana mɔgɔw bɔtɔ ye dugu kɔnɔ minke, o tagara o kama ka taga o kere. ⁴⁴ Abimeleki ni a ta kerekejama kelen borira ka taga lɔ Sikemu dugu donda ra. Jenkuru tɔ fla tagara ben mɔgɔw kan kongo kɔnɔ yi ka o kere. ⁴⁵ Abimeleki ka Sikemu dugumɔgɔw kere o lon tere bɛe. A laban, a sera ka dugu mina. A ka dugumɔgɔw faga, ka dugu ci, ka ban ka kɔgɔ seri^k dugukolo yɔrɔ bɛe ra.

⁴⁶ Ayiwa, sankasojan min tun be Sikemu dugu kɔrɔ, min be wele ko Migidali Sikemu, o yɔrɔ mɔgɔw ka o men minke, olugu tagara dogo o ta jo Baali Beriti ta jobonba jukɔrɔyɔrɔ so kɔnɔ. ⁴⁷ Dɔ tagara a fɔ Abimeleki ye ko Migidali Sikemu mɔgɔw bɛe tagara lajen o ta jobonba kɔnɔ. ⁴⁸ Abimeleki tagara ni a ta mɔgɔw bɛe ye Salimɔn kuru kan. A ka jende ta ka yiriboro dɔ tige, ka o la a kan na, k'a fɔ a ta kerekedenw ye ko: «Ne ka min ke aw ka o ye ke! Aw fana ye teliya ka o dɔ ke.» ⁴⁹ O bɛe ka yiriboro kelen kelen tigetige, ka gban Abimeleki kɔ. O tagara o yiriborow ton jobonba jukɔrɔyɔrɔ ra, k'a lala bon kan, ka tasuma don a ra, ka bonba ni a kɔnɔmɔgɔw bɛe jeni. Migidali Sikemu ta mɔgɔw bɛe sara o cogo le ra. O tun be mɔgɔ waga kelen bɔ, cɛw ni musow.

Abimeleki sacogo

⁵⁰ O kɔ, Abimeleki tagara Tebesi dugu kama. A ka dugu lamini, ka dugu mina. ⁵¹ Nka sankasojan barakaman dɔ tun be dugu cɛ ma, dugumɔgɔw bɛe tagara dogo o sankaso kɔnɔ, cɛw, ani musow. O ka sankaso da sɔgɔ o yere da ra, ka yelen ka taga to sankaso kunna. ⁵² Abimeleki nana se fɔ sankaso ma. A benna sankaso kan, ko a be tasuma don a ra. ⁵³ Muso dɔ tora sankaso kunna ka mugusikaba dɔ firi Abimeleki kun kan, k'a kun ci. ⁵⁴ O yɔrɔnin bɛe, Abimeleki ta kerekeminanw tun be kanbelen min boro, a ka o wele k'a fɔ o ye ko: «I ta kerekemuru bɔ ka ne faga, janko o kana na a fɔ ko muso le ka ne Abimeleki faga.» Kanbelen ka Abimeleki sɔgɔ ni kerekemuru ye; Abimeleki sara. ⁵⁵ Izirayelimɔgɔw k'a ye ko Abimeleki sara minke, o bɛe sekɔra ka taga o ta so.

⁵⁶ O cogo ra, Abimeleki tun ka kojugu min ke, k'a balemace biwolonfla faga, k'a face hake ta, Ala ka o kojugu hake bɔ Abimeleki ra. ⁵⁷ Sikemu dugumɔgɔw fana tun ka kojugu minw bɛe ke, Ala ka olugu fana ta kojuguw hake bɔ o ra. A kera ten, Yerubaali dence Yotamu ta danga benna o kan.

Tola kera Izirayeli namɔgɔ ye

10 ¹ Abimeleki sanin kɔ, Isakari ta mɔgɔ dɔ tun be yi, o tɔgɔ tun ye ko Dodo; Dodo dence min tɔgɔ tun ye ko Puwa, o dence Tola, ale le wurira ka Izirayelimɔgɔw bɔsi o juguw boro. A tun siginin be Samiri dugu kɔnɔ, Efirayimu kuruyɔrɔw ra. ² A kera Izirayeli namɔgɔ ye fɔ san mugan ni saba. O kɔ, a sara. O k'a su don Samiri.

Yahiri kera Izirayeli namɔgɔ ye

³ Tola sanin kɔ, Yahiri le sigira kuntigiya ra. Ale tun ye Galadika le ye. A kera Izirayeli namɔgɔ ye fɔ san mugan ni fla. ⁴ Dence bisaba le tun be Yahiri fe; fali kelen kelen tun be olugu bɛe tɔgɔ ra; o bɛe tun siginin be kuntigiya ra o ta dugu kunna. O duguw be wele hali bi ko Yahiri ta duguw. O be Galadi jamana ra. ⁵ Yahiri nana sa; o k'a su don Kamɔn dugu kɔrɔ.

^{k9.45} Ka kɔgɔ seri, o kɔrɔ ye ko mɔgɔ si kana se ka sigi o dugu kɔnɔ tuun; a lakolon ye to wagati bɛe.

Amɔnkaw ka Izirayelimɔgɔw kere

⁶ Izirayelimɔgɔw ka kojugu ke Matigi Ala ja kɔrɔ tuun. O ka jo dɔw sɔn, minw ye Baali ni Asera ye, ani Sirikaw ni Sidɔnkaw ni Mohabukaw ni Amɔnkaw ni Filisikaw ta jow bɛɛ. O bɔra Matigi Ala kɔ, o ma sɔn k'a bato tuun. ⁷ Matigi Ala dimina Izirayelimɔgɔw kɔrɔ kosebɛ. A ka o labla Filisikaw ni Amɔnkaw ye. ⁸ K'a damina o san na, Izirayelimɔgɔ minw bɛɛ tun bɛ Zuriden ba terebɔyanfan na, Galadi mara ra, Amɔrikaw ta jamana ra, Amɔnkaw ka olugu jɔnyamina, ka o degu kosebɛ, ka taga se fɔ san tan ni seegi. ⁹ Amɔnkaw nana Zuriden ba tige, ka taga ben Zuda ta mɔgɔw ni Boniyaminu ta mɔgɔw ni Efirayimu ta mɔgɔw fana kan ka o kere. O wagati kera segeba ye Izirayelimɔgɔw fe.

¹⁰ Izirayelimɔgɔw kasira ka Matigi Ala daari. O ko: «E, Matigi Ala, an ka i hake ta; sabu an ka an ta Ala to yi, ka taga Baali le bato.» ¹¹ Matigi Ala ka Izirayelimɔgɔw jaabi ko: «Ne le tun ma aw bɔsi ka bɔ Misirankaw ni Amɔrikaw ni Amɔnkaw ni Filisikaw boro wa? ¹² Wagati min fana Sidɔnkaw, ani Amalekikaw, ani Mahɔnkaw tun bɛ aw tɔɔrɔra, aw kasira ka ne daari minke, ne ma aw bɔsi o boro wa? ¹³ Nka aw belen ka ne to yi, ka taga fen werɛw le bato. O kosɔn ne tena aw bɔsi tuun. ¹⁴ Aw ka ala werɛ minw ta ka o bato, aw ye olugu daari; olugu le bena aw bɔsi ka bɔ aw ta sege ra sisan!» ¹⁵ Izirayelimɔgɔw k'a fɔ Matigi Ala ye tuun ko: «An ka i hake ta. Ni min ka i diya, i ye o ke an na; nka sabari, i ye an bɔsi bi!» ¹⁶ O ka o ta jow bɛɛ labɔ, ka o firi, ka Matigi Ala bato tuun. A kera ten, o ta jani kosɔn, o hina ka Matigi Ala mina.

¹⁷ Ayiwa, Amɔnkaw nana lajen Galadi mara ra kere kama. Izirayelimɔgɔw fana nana lajen Misipa. ¹⁸ Izirayelimɔgɔ minw tun siginin bɛ Galadi mara ra, olugu ni o ta jamɔgɔw ko: «Cɛ juman le bena bla an ja ka taga Amɔnkaw kere? Ni cɛ o cɛ sera ka o ke, ale le bena ke Galadi mɔgɔw bɛɛ jamɔgɔw ye.»

Zefite kera Izirayeli jamɔgɔ ye

11 ¹ Ayiwa, cɛfari dɔ tun bɛ Galadi mara ra, a tɔgɔ tun ye ko Zefite. A face tɔgɔ tun ye ko Galadi. Galadi tun ka Zefite woro jatɔmuso dɔ le fe. ² Galadi ta muso yere tun ka dence minw woro a ye, olugu nana kɔɔya minke, o ka Zefite gben. O ko a ma ko: «Ele tɛ se ka cɛn foyi sɔrɔ an face ta so kɔnɔ yan, sabu ele ye muso were ta den le ye.»

³ A kera ten, Zefite bɔra a fadenw kɔrɔ, ka taga to Tɔbu jamana ra. A ka mɔgɔkolon dɔw ta ka olugu bla a yere kɔ; o tun bɛ to ka yaala yɔrɔw ja fe ka ben mɔgɔw kan.

⁴ Ayiwa, o kow le kɔ fe, Amɔnkaw wurira ko o bɛ Izirayelimɔgɔw kere. ⁵ A kera ten minke, Izirayelimɔgɔ minw bɛ Galadi mara ra, olugu ta cekɔrɔbaw tagara Zefite fe Tɔbu jamana ra. ⁶ O tagara a fɔ Zefite ye ko: «Na, i bena ke an kuntigi ye, ka bla an ja, an ye taga Amɔnkaw kere.» ⁷ Zefite ka Galadi mara cekɔrɔbaw jaabi ko: «Aw ma ne kɔninya ka ne gben ka bɔ ne face ta so wa? Mun kosɔn sisan sege sera aw ma minke, aw bɛ nana ne kɔ?» ⁸ Galadi cekɔrɔbaw ko a ma ko: «An nana i fe, janko i ye bla an ja ka taga Amɔnkaw kere, ka ke anw ni Galadika tɔw bɛɛ kuntigi ye.» ⁹ Zefite ka Galadi cekɔrɔbaw jaabi tuun ko: «Ni aw ka ne wele ka taga Amɔnkaw kere, ni Matigi Ala nana a to ne ka se sɔrɔ o kan, o tuma ne le bena sigi aw kunna ka ke aw jamɔgɔw ye de?» ¹⁰ Galadi cekɔrɔbaw ko a ma ko: «An sɔnna. I ka min fɔ, ni anw ma o ke, Ala le ye an seere ye.»

¹¹ Zefite tagara ni Galadi cekɔrɔbaw ye o cogo le ra. O k'a ke o jamɔgɔw ye, k'a ke o kuntigi ye. O tun ka layiri min ta Zefite ye, Zefite nana o bɛɛ fɔ Matigi Ala ja kɔrɔ Misipa.

Zefite kumana Amɔnkaw ta masace fe

¹² Zefite ka ciraden dɔw ci ka taga a fɔ Amɔnkaw ta masace ye ko: «Mun le donna aw ni anw cɛ, fɔ aw nana an kama, ko aw bena an ta jamana kere?»

¹³ Amɔnkaw ta masace ka Zefite ta ciradenw jaabi ko: «Ne b'a fe ka aw kere, sabu Izirayelimɔgɔw bɔra Misiran minke, o ka ne ta jamana fan dɔ mina ne ra; k'a ta Arinɔn kɔ yɔrɔ ra, ka taga a bla fɔ Yabɔki kɔ ra, ka taga se fɔ Zuriden kenɛgbeyɔrɔ ra. Ne b'a fe aw ye o yɔrɔw di ne ma, a kana se kere ma.»

¹⁴ Zefite ka ciraden dɔw bla tuun ka taga Amɔnkaw ta masace fe, ¹⁵ ka taga a fɔ a ye ko ale Zefite ko: «Izirayelimɔgɔw ma Mohabukaw ta jamana mina, o ma Amɔnkaw ta jamana fana mina; ¹⁶ sabu Izirayelimɔgɔw bɔra Misiran minke, o temena kongokolon le fe ka na se fɔ Kɔgɔjiwulen yɔrɔ ra, ka na se Kadesi. ¹⁷ O wagati le ra Izirayelimɔgɔw ka cira bla ka taga a fɔ Edɔmukaw ta masace ye ko: «Sabari k'a to an ye teme i ta jamana fe ka taga.» Nka Edɔmu ta masace ma sɔn. O ka cira dɔ ci Mohabukaw ta masace fana fe, ale fana banna. A kera ten, Izirayelimɔgɔw tora Kadesi.

¹⁸ «O kɔ, Izirayelimɔgɔw temena Edɔmukaw ni Mohabukaw ta jamana kɔ fe, kongokolon kɔnɔ, ka na se Mohabukaw ta jamana terebɔyanfan na. O sigira Arinɔn kɔ kɔ fe, nka o ma don Mohabukaw ta jamana ra, sabu Arinɔn kɔ le ye Mohabukaw ta jamana dan ye. ¹⁹ O kɔ, Izirayelimɔgɔw ka cira bla ka taga Amɔrikaw ta masace Sihɔn fe, min tun siginin bɛ Hesibɔn dugu kɔnɔ, ka taga a fɔ a ye ko: «Sabari k'a to an ye teme i ta jamana fe ka taga an tagayɔrɔ ra.» ²⁰ Nka masace Sihɔn ma la Izirayelimɔgɔw ta kuma ra; a ma sɔn k'a to o ye teme a ta jamana fe. A k'a ta kerekedenw bɛɛ lajen ka na Yahasi, ka na Izirayelimɔgɔw kere.

²¹ «Nka Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ka masace Sihɔn ni a ta kerekejama bɛɛ don Izirayelimɔgɔw boro, k'a to Izirayelimɔgɔw ka se sɔrɔ o kan. Amɔrikaw ta jamana fan min bɛ o yɔrɔ ra, Izirayelimɔgɔw ka o bɛɛ mina.

²² K'a ta Arinon ko yoro ra, ka taga a bla fo Yaboki ko ra, ani k'a ta kongokolon fan na ka taga a bla fo Zuriden ba ra, Izirayelimogow ka o yorow bee mina Amorikaw ra.

²³ «Ayiwa, ni Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ka Amorikaw gben ka o ta jamana di Izirayelimogow ma, mun le nana o jamana ke ele ta ye bi? ²⁴ Ele ta ala min ye Kemosi ye, o ka jamana min di ele ma, ele ma o jamana ta wa? Ni Matigi Ala, anw ta Ala fana ka fen o fen di anw ma, an fana ka kan ka o soro ke. ²⁵ O tuma ele ka fisa ni Sipori dence Balaki ye wa, ale min tun ye Mohabukaw ta masace ye folofolo? Yala ale tun ka Izirayelimogow soso, walama ka o kere wa? ²⁶ Izirayelimogow siginin be Hesibon dugu ni a kerefeduguw ra, ani Aroweri ni a kerefeduguw, ani dugu minw bee be Arinon koda ra, nin ye a san keme saba le ye. Mun koson aw ma o gben kabini o wagati ra?

²⁷ «Anw koni ma jaraki, sabu an ma foyi ke aw ra; aw le jarkira, sabu aw b'a fe ka anw kere. Matigi Ala yere ye nin kiti tige anw Izirayelimogow ni aw Amankaw ce; ale le ye kititigebaga ye.»

²⁸ Ayiwa, Amankaw ta masace ma son ka Zefite ta kuma lamem.

Zefite ka dajuru ta Ala fe

²⁹ Matigi Ala Nin* jigira Zefite kan. A ka Galadi ta jamana ni Manase ta jamana cetige; o ko, a tagara Misipa, Galadi jamana ra, Amankaw kama. ³⁰ Zefite ka dajuru do ta Matigi Ala fe. A ko: «Matigi Ala, ni i k'a to ne ka se soro Amankaw kan, ³¹ ne sesorobaga sekoto ka bo kerekeyoro ra Amankaw fe, ni mogow o mogow konna ka bo ne ta so, ka na ne kunben, ne bena o tigi ke saraka jenita* ye ka o di i ma.»

³² Zefite tagara Amankaw kere; Matigi Ala k'a to a ka se soro o kan. ³³ A ka se soro Amankaw bee kan, k'a ta Aroweri dugu yoro ra, ka taga a bla fo Miniti dugu ra; dugu mugan le tun be o yoro ra; a ka o bee mina, ka taga se fo Abeli Keramimu dugu ma. Amankaw tora Izirayelimogow ta fanga koro.

Zefite denmuso ta ko

³⁴ Ayiwa, Zefite boto kerekeyoro ra ka na a ta so konon Misipa, a barara k'a denmuso nato ye a be don kera ka na a kunben ni dundunw ye. O denmuso kelen le tun be Zefite fe; dence tun t'a fe, denmuso were fana tun te a fe. ³⁵ Zefite k'a ye minke, jigitige koson, a k'a yere ta derege mina k'a faran, k'a fo ko: «E, ne denmuso, i ka kojoguba lase ne ma de! Ele yere le kera ne jigitigebaga ye bi. Ne ka dajuru ta Matigi Ala fe, ne fana te se ka to a kebari ye.» ³⁶ A denmuso ko a ma ko: «Ni a kera ko i ka dajuru le ta Matigi Ala fe, i ka min fo Ala ye, ne ke o ye; sabu Matigi Ala ka i dimibo i juguw ra, minw ye Amankaw ye.» ³⁷ A k'a fo a face ye fana ko: «Ne be fen kelen pini i fe. A to ne ye karo fla ke, ka taga yaala kuruw kan, ka kasi ni ne kafirogonw ye, sabu ne furubari bena sa.» ³⁸ A face ko: «Taga!» A k'a to a yere ma fo karo fla. A tagara yaala kuruw ce ra, ka kasi ni a kafirogonw ye, ko sabu ale furubari bena sa.

³⁹ Karo fla dafara minke, a sekora ka na a face fe. Zefite tun ka dajuru min ta, a ka o dafa a denmuso ra. A tun ma ce lon ka ye.

Kabini o kera, o ko kera landa ye Izirayelimogow fe; ⁴⁰ san o san Izirayeli sunguruw be bo ka taga tere naani ke ka o hakiri jigi Galadikace Zefite denmuso ra.

Galadikaw ni Efirayimukaw ta kere

12 ¹ Efirayimu ta ce w ka jagon lajen ka Zuriden ba tige, ka taga Safon, ka taga a fo Zefite ye ko: «Mun koson i tagara Amankaw kere, i ma na an wele an ye taga ni i ye? An bena i ta bon jeni, ka ele yere fana jeni.» ² Zefite ka o jaabi ko: «Kereba le tun be ne ni Amankaw ce; an ka aw wele ko aw ye na an deme, nka aw si ma son ka bo ka na an bosi o boro. ³ Ne nana a ye ko aw te nana minke, ne ka ne yere nin fiyeere ka taga Amankaw kere, ne ni ne ta mogow; Matigi Ala fana ka o don ne boro. Mun na aw be na ne kama sisan tuun ko aw bena ne kere?»

⁴ Zefite ka Galadi ta ce w bee lajen, ka Efirayimukaw kere. Galadi ta mogow ka Efirayimukaw kere ka se o ra; k'a soro Efirayimukaw tun b'a fora Galadi ta mogow ma ko: «Aw Galadikaw, aw te foyi ye; aw borira ka bo Efirayimu ta mogow fe ka taga Manase ta mogow fe.» ⁵ O be Zuriden ba tige yoro minw na ka taga Efirayimukaw ta mara ra, Galadikaw tagara o yorow bee mina, ka sira tige Efirayimukaw ja. Ni Efirayimuka do borito nana se ba sennatigeyoro ra, ni a ko: «Aw y'a to ne ye teme,» o tuma Galadikaw b'a pininka ko: «Ele te Efirayimuka le ye wa?» Ni a ko: «On-on,» ⁶ o b'a fo a ye ko a y'a fo ko «Siboleti!» A b'a fo ko «Shiboleti»; sabu Efirayimukaw da te se ka o kuma fo Galadikaw ta focogo ra. Galadikaw b'a lon ko Efirayimuka lo; o b'a mina k'a kannatige batigeyoro ra yi. O lon na, o ka ce waga binaani ni fla (42 000) le faga Efirayimukaw ra.

⁷ Zefite Galadikace kera Izirayeli jamogow ye ka se fo san woro. O ko, Zefite Galadikace sara. O k'a su don Galadi dugu do ra.

Namogow minw sigira Izirayeli kunna Zefite ko

⁸ Ayiwa, Zefite sanin ko, Ibisani le kera Izirayeli jamogow ye. Ale tun be bo Betlehemu. ⁹ Dence bisaba ni denmuso bisaba le tun b'a fe. A k'a denmusow di furu ra yoro were mogow le ma, ka muso dow pini yoro

wereu ra fana ka o di a dencew ma. A kera Izirayeli jamogw ye fɔ san wolonfla. ¹⁰ O kɔ, Ibisana sara. O k'a su don Betilehemu.

¹¹ Ale kɔ, Elɔn le kera Izirayeli jamogw ye. Ale tun ye Zabulon ta mogw dɔ le ye. A kera Izirayeli jamogw ye fɔ san tan. ¹² O kɔ, Elɔn sara; o k'a su don Ayalɔn dugu kɔrɔ, Zabulon ta mara ra. ¹³ Ale kɔ fe, Hileli dence Abidon le kera Izirayeli jamogw ye. A tun be bɔ Piratɔn dugu kɔnɔ. ¹⁴ Dence binaani, ani mamaden ceman bisaba le tun b'a fe. Fali kelen kelen tun be olugu bee togw ra. A kera Izirayeli jamogw ye fɔ san seegi. ¹⁵ O kɔ, Piratɔnkace Hileli dence Abidon sara. O k'a su don Piratɔn dugu kɔrɔ, Efirayimu mara ra, Amalekikaw ta kuruyɔrɔw ra.

Samusɔn worocogo

13 ¹ Izirayelimogwɔw ka kojugu ke Matigi Ala ja kɔrɔ tuun. O le kosɔn Matigi Ala ka o labla Filisikaw ye. Olugu ka se sɔrɔ o kan fɔ san binaani.

² Ce dɔ tun be Soreha dugu kɔnɔ, a togw tun ye ko Manoha. Dan ta mogw dɔ tun lo. A muso tun ma den sɔrɔ ka ye. ³ Lon dɔ, Matigi Ala ta meleke dɔ k'a yere yira o muso ra, k'a fɔ a ye ko: «Ne k'a lɔn ko i te se ka den woro, o kosɔn den te i fe. Nka i bena kɔnɔ ta, ka dence woro. ⁴ Nka i yere kɔrɔsi kosebe. I kana duven min, walama minnifen fariman were; i kana fensaninyabari si domu; ⁵ sabu i bena kɔnɔ ta ka dence woro. A kunsigi man kan ka tige, walama ka li fiyewu; sabu k'a ta a worolon na, o den bena ke Ala ta mogw saninman le ye. Ale le bena a damina ka Izirayelimogwɔw bɔsi Filisikaw boro.»

⁶ Muso tagara a fɔ a ce ye ko: «Ala ta ciraden dɔ nana kuma ne fe. A tun be i n'a fɔ Ala ta meleke dɔ; sabu a cogo tun be siranya blara ne ra. Ne m'a jininka a bɔyɔrɔ ra, a fana m'a togw fɔ ne ye. ⁷ A k'a fɔ ne ye ko ne bena kɔnɔ ta ka dence woro. A k'a fɔ ne ye ko k'a ta sisan, ko ne man kan ka duven min, walama minnifen fariman were; ko ne kana fen saninyabari si domu fana; ko sabu o den bena ke Ala ta mogw saninman le ye, kabini a worolon na fɔ ka taga se a salon ma.»

⁸ Ayiwa, Manoha ka Matigi Ala daari, k'a fɔ ko: «E, Matigi Ala, a to i ta ciraden ye sekɔ ka na an fe tuun, janko an ka kan ka min ke den ta ko ra ni a worora, a ye o fɔ an ye.»

⁹ Matigi Ala ka Manoha ta daariri jaabi. Lon dɔ, Ala ta meleke nana muso fe tuun. O y'a sɔrɔ muso tun siginin be kongo kɔnɔ. A ta ce Manoha tun te ni a ye. ¹⁰ A borira ka taga o fɔ a ce ye ko: «A fle, ce min tun nana ne fe o lon na, a nana tuun bi.»

¹¹ O yɔrɔnin bee ra, Manoha wurira ka tugu a muso kɔ ka taga se ce kɔrɔ, k'a jininka ko: «Yala ele le kumana ne ta muso fe wa?» Ce ko: «Ne lo.» ¹² Manoha k'a jininka tuun, ko: «Ni i ta kuma nana ke can ye, an ka kan ka sira juman le tagama den ta ko ra, ani an ka kan ka mun ni mun le ke a ye?» ¹³ Ala ta meleke ka Manoha jaabi ko: «Ne ko muso man kan ka fen minw domu, a ye o bee ye k'a to yi. ¹⁴ Fen o fen be bɔ rezen na, a man kan ka o domu; a man kan ka duven min, walama minnifen fariman were. A man kan ka fen saninyabari si domu. Ne ka ci minw fɔ a ye, a ye o bee ke ka ja.»

¹⁵ Manoha k'a fɔ Ala ta meleke ye ko: «Sabari ka an kɔnɔ yan, an be taga badennin dɔ faga ka o tobi ka na o di i ma.» ¹⁶ Matigi Ala ta meleke k'a jaabi ko: «Hali ni ne tora yan, ne tena i ta domuni domu; nka ni i be sɔn, i be se ka saraka jenita* dɔ bɔ ka o di Matigi Ala ma.» Manoha tun m'a lɔn ko Matigi Ala ta meleke lo.

¹⁷ Manoha k'a fɔ a ye ko: «I togw fɔ an ye, janko i ka kuma min fɔ, ni o nana ke can ye, an ye se ka i bonya.»

¹⁸ Matigi Ala ta meleke k'a jaabi ko: «Mun na i be ne togw jininka? Ne togw ye togw pumanba le ye!»

¹⁹ Manoha ka badennin mina, ka siman saraka* dɔ fara o kan, ka o ke saraka ye k'a di Matigi Ala ma. Manoha ni a muso tun be fleri kera minke, o ka kabako dɔ ye. ²⁰ O tun ka tasuma min don sarakabɔnan kan, o tasuma mana wurira minke, Matigi Ala ta meleke yelenna o tasumamana fe. Manoha ni a muso ka o ye minke, o ka o yere firi dugu ma, ka o ja biri dugu ma. ²¹ Matigi Ala ta meleke m'a yere yira Manoha ni a muso ra tuun. O wagati le ra Manoha sɔrɔra k'a lɔn ko Matigi Ala ta meleke tun lo. ²² Manoha k'a fɔ a muso ye ko: «E, an bena sa, sigiya t'a ra, sabu an ka Ala le ye.» ²³ A muso k'a jaabi ko: «Ni Matigi Ala tun b'a fe ka an faga, a tun tena sɔn an ta saraka jenita* ni an ta siman saraka ra; a tun tena nin kow bee yira an na, a fana tun tena nin kumaw bee fɔ an ye.»

²⁴ Ayiwa, muso nana dence woro, k'a togw la ko Samusɔn. Den kɔrɔyara, Matigi Ala ka baraka don a ra fana. ²⁵ Matigi Ala Nin* k'a damina ka a ta fanga don Samusɔn na, janko a ye a ta baara ke. O wagati ra, a tun be Mahane Dan, Soreha dugu ni Esitahɔli dugu furance ra.

Samusɔn tagara Filisika sunguru dɔ daari

14 ¹ Lon dɔ, Samusɔn tagara Timina dugu kɔnɔ; a ka Filisika sunguru dɔ ye; a jabɔra o fe. ² A sekɔra a ta dugu ra tuma min na, a ka o kuma fɔ a face ni a bamuso ye; a ko: «Ne ka Filisika sunguru dɔ ye Timina dugu kɔnɔ, min ko diyara ne ye; aw ye a jini k'a di ne ma, ne b'a furu.» ³ A face ni a bamuso k'a jaabi ko: «O tuma sunguru te i balemaw ta denw na le wa, walama sunguru si le te an ta siya ra wa, fɔ i be taga muso jini o Filisika kenesigibariw le fe?» Samusɔn ko: «Aw ye a jini ne ye, sabu ale le ko diyara ne ye.»

^{13.18} Togw pumanba, walama gundo.

⁴ A face ni a bamuso tun m'a lon ko o ko bora Matigi Ala yere le ra; Ala tun be cogo le jinina ka Filisikaw kere; sabu o wagati ra, Filisikaw ta fanga tun be Izirayelimogow kan.

Samuson ka jara faga

⁵ Samuson ni a face ni a bamuso tun be tagara Timina. Samuson faranna ka don Timina dugu rezenforow kono; jarkanbelen do barara ka bo, ka kule, ka girin k'a kunben. ⁶ Matigi Ala k'a ta Nin* don Samuson kono, ka fanga don a ra; a ka jara mina k'a faga k'a tigetige k'a soro foyi te a boro, k'a ke i n'a fo badennin le tun be a boro. Nka a ma o ko fo a face ni a bamuso ye. ⁷ O ko, a tagara kuma sunguru fe; o sunguru ko diyara a ye kosebe.

⁸ Wagati dama temenin ko, Samuson sekora ka taga Timina tuun ni a worobagaw ye, ko o be taga sunguru furu siri. O tagato, Samuson faranna ka taga jara su fle. A tagara a soro ko lidenw ka li ke jara su kono. ⁹ A ka o li do bo ka ke o domu ye ka taga. A tagara se a face ni a bamuso koro minke, a ka do di olugu ma, o k'a domu. Nka a m'a fo o ye ko li bora jara do su le kono.

Samuson ta talen

¹⁰ Samuson face tagara Filisika sunguru ta mogow fe ka taga furuko janabo. Samuson ka janagbeba do ke, ka domuniba tobi, i n'a fo kanbelenw be deri k'a ke cogo min na. ¹¹ Filisikaw ka Samuson ye minke, o ka kanbelen bisaba bla ni a ye, ka o ke a jengogonw ye. ¹² Samuson k'a fo o kanbelenw ye ko: «Ne bena talen do fo aw ye; ni aw sera ka o koro lon k'a fo ne ye janagbe tere wolonfla kono, ne bena deregegebe bisaba ni deregeba bisaba di aw ma. ¹³ Nka ni aw ma se k'a koro fo ne ye, aw le bena deregegebe bisaba ni deregeba bisaba di ne ma.» O ko a ma ko: «I ta talen fo, an y'a men.» ¹⁴ A ko:

«Fen domuta sorora fendomubaga kono,
fen timiman sorora fen barakaman kono.

O koro ye di?»

Kanbelenw ka tere saba ke, o ma se ka talen koro lon k'a fo. ¹⁵ Janagbe tere naaninan, o k'a fo Samuson muso ye ko: «I ta ce nega k'a to a ye talen koro fo i ye, i ye na a fo an ye; ni o te, an bena i ni i worobagaw be jeni. O tuma aw ka an wele aw ta janagbe ra ka na an borofenw be le bosi an na ke?» ¹⁶ Samuson muso kasito tagara a fo Samuson ye ko: «Ne ko man di ele ye fiyewu; i te ne kanuna hali donin. Ni o te mun na i be talen fo ne ta dugumogow ye k'a soro i m'a koro fo ne ye?» Samuson k'a jaabi ko: «Ne ma nin talen koro fo hali ne worobagaw ye; mun na ne bena a fo ele ye?» ¹⁷ Muso ka Samuson toro ni kasi ye fo ka taga se janagbe tere wolonflanan ma. A ma ja janagbe tere wolonflanan, Samuson k'a koro fo a ye, sabu muso tun be a nin torora lon o lon. Muso teliyara ka taga o fo dugu kanbelenw ye. ¹⁸ Janagbe tere wolonflanan lon, sani tere ye ben, dugu kanbelenw nana a fo Samuson ye ko:

«Mun le ka di ka teme li kan?

Mun le baraka ka bon ka teme jara kan?»

Samuson ka o jaabi ko:

«Ni aw tun ma aw ta misidaba sama ni ne ta misigberen ye,
aw tun tena ne ta talen koro lon.»

¹⁹ O yoronin be, Matigi Ala k'a ta Nin don Samuson kono, ka fanga don a ra. A tagara Asikalon dugu kono. A ka ce bisaba faga, ka o ta faniw ce ka na o di dugu kanbelenw ma, sabu o ka talen koro fo. O ko, a dimininba sekora ka taga o ta so. ²⁰ Kanbelen minw tun be ni a ye, o k'a muso di o do ma; ale le tun ye a teri ye koro ya janagbe wagati ra.

Samuson k'a yere dimibo Filisikaw ra

15 ¹ Ayiwa, wagati dama temenin ko, simantigewagati ra, Samuson tagara ko a be taga a muso fle. A ka badennin kelen mina ko a be taga o sama a ma. A tagara se minke, a ko a b'a fe ka don a muso fe bon kono. Nka a burance ma son k'a to a ye don. ² A burance ko: «Ne tun b'a miirira ko i t'a fe tuun, o koson ne k'a di i torgonce ma. A dogomuso ta a no ra; ale yere ce ka ji ka teme a koromuso kan.» ³ Samuson ko: «Sisan koni, ni ne ka kojugu ke Filisikaw ra, mogow si man kan ka ne jaraki; olugu yere le ka o jini.»

⁴ O yoronin be ra, Samuson tagara kongowuru keme saba mina; ka o kukalaw sirisiri jagon na fla fla, ka binjaga do siri o kukala fla ce ma. ⁵ A ka tasuma don o binjagaw ra, ka kongowuruw gben ka taga ni o tasuma ye Filisikaw ta forow ra. Tasuma ka siman tigeninw ni siman tigebariw be jeni, ka taga se fo oliviyesunw ma.

⁶ Filisikaw ka jininkari ke ko: «Jon le ka nin ke?» O k'a fo o ye ko Samuson le k'a ke, ko sabu a burance min be Timina dugu kono, ale k'a muso mina k'a di a torgonce ma. A fra ten minke, Filisikaw tagara o muso ni a face be mina ka o jeni. ⁷ Samuson ka o ye minke, a ko: «Ayiwa, ni aw be o le kera, ne fana tena aw nasumanin to, fo ne ye ne ta dimibo aw ra le.» ⁸ Samuson ma to to Filisikaw ra; a ka o kere ka se soro o kan, ka o camanba faga. O ko, a tagara sigi Etamu farawo kono.

Samusɔn ka Filisikaw kere tuun

⁹ O kow kɔ, Filisikaw bɔra ka na o ta fanibonw lɔ Zuda jamana ra, ka wuri Lehi dugu kama. ¹⁰ Zuda ta mɔgɔw ka o nininka ko: «Mun na aw nana an kere?» O ko: «An nana Samusɔn le mina; a ka kojugu min ke an na, an bena o juru sara a ra.» ¹¹ Zuda ta mɔgɔw ka o men minke, o ra ce waga saba tagara Etamu farawo ra; o tagara a fɔ Samusɔn ye ko: «I ka mun baara le ke tan? I m'a lɔn ko an be Filisikaw ta fanga le kɔrɔ wa?» Samusɔn ka o jaabi ko: «O ka min ke ne ra, ne ka o juru le sara o ra.» ¹² O ko: «An nana i mina le ka i siri ka i di Filisikaw ma.» Samusɔn ko: «Aw ye kari ne ye ko aw yere tena ne faga.» ¹³ O ka Samusɔn jaabi ko: «An t'a fe ka i faga; an b'a fe ka i mina ka i siri le dɔrɔn ka i di o ma.»

O donna farawo kɔnɔ ka Samusɔn mina k'a siri ni jurukisekura fla ye, ka bɔ ni a ye.

¹⁴ O tagara se ni Samusɔn ye Lehi dugu kɔnɔ minke, o diyara Filisikaw ye, fɔ o ka ke kule ci ye ka o kunben. Nka Matigi Ala k'a Nin* don Samusɔn na, ka fanga don a ra. O tun k'a borow siri ni jurukise minw ye, olugu kera a ja na i ko jesejuru min jenina tasuma ra; a ka o tigetige ka bɔ a boro ra. ¹⁵ A ka falidagbaga kene dɔ bennin ye; a ka o ta ka o ke ka Filisika ce waga kelen bugɔ ka o faga. ¹⁶ O kɔ, a perenna k'a fɔ ko:

«Mɔgɔw suw tonnin fle, dɔ were tonnin fle!

Ne ka o be faga ni fali dagbaga kelen le ye.

Ne ka ce waga kelen faga ni fali dagbaga kelen ye.»

¹⁷ Samusɔn ka o kuma fɔ ka ban minke, a ka fali dagbaga firi. O kosɔn o yɔrɔ tɔgɔ lara ko Ramati Lehi^m.

¹⁸ Ayiwa, o kɔ, jimɔnɔgɔ gbanna Samusɔn na. A ka Matigi Ala daari ko: «E, Ala, ele le ka nin sebayaba di i ta jɔnce ma, k'a to ne ka se sɔrɔ Filisikaw kan. Sisan i bena a to jimɔnɔgɔ ye ne faga, k'a to nin mɔgɔ kenesigibariw ye ne mina ka ne ke o sago ye wa?» ¹⁹ A ka o fɔ minke, Ala ka farawo dɔ dayele o yɔrɔ ra, Lehi dugu kɔrɔ; ji bɔra o ra. Samusɔn ka o ji min ka baraka sɔrɔ tuun. O le kosɔn o ka o bunun tɔgɔ la ko Eni Akoreⁿ. A be Lehi dugu kɔnɔ hali bi.

²⁰ Samusɔn kera Izirayeli jamɔgɔ ye fɔ san mugan, Filisikaw ta wagati ra.

Samusɔn tagara Gaza dugu kɔnɔ

16 ¹ Lon dɔ, Samusɔn tagara Gaza, Filisikaw ta dugu dɔ ra. A ka jatɔmuso dɔ ye o yɔrɔ ra. A tagara don o muso ta so kɔnɔ, ka jen ni a ye. ² Gaza dugumɔgɔw k'a men ko Samusɔn be o ta dugu kɔnɔ. O ka mɔgɔw bla ka dugu yɔrɔ beɛ kɔrɔsi ka dugu donda kɔrɔsi su beɛ. O ma sɔn ka foyi ke o lon su fe; sabu o tun b'a miirira ko ni dugu gbera le, o be sɔrɔ ka Samusɔn faga. ³ Nka Samusɔn tora yi ka taga se su cemance wagati le ra. Su cemance ra a wurira; a ka Gaza dugu donda kon ni a yiriberew ni a negeberew beɛ sama ka bɔ. A ka o la a kamankun kan ka taga o bla kuru kunna, Heburɔn dugu ja fe.

Samusɔn ni Dalila ta ko

⁴ O kow kɔ, muso dɔ were ko diyara Samusɔn ye. O muso ta so tun be Soreki kenegbeyɔrɔ ra. A tɔgɔ tun ye ko Dalila. ⁵ Filisikaw ta masace looru nana a fɔ Dalila ye ko: «A ke cogo beɛ, i ye Samusɔn nege, janko fangaba min b'a ra, i ye o bɔyɔrɔ lɔn, k'a minacogo lɔn. Ni o kera, an bena a mina k'a siri. O ra, an beɛ kelen kelen bena warigbe waga kelen ni keme keme di i ma.»

⁶ Dalila ka Samusɔn nininka ko: «Samusɔn, sabari, i ye i ta fangaba nin bɔyɔrɔ fɔ ne ye. O ka kan ka i siri ni juru juman le ye janko i kana se ka foyi ke tuun?» ⁷ Samusɔn k'a jaabi ko: «Ni o ka ne siri ni jurukise kene wolonfla ye, min ma ja fɔlɔ, ne ta fanga be ban; ne be ke i ko mɔgɔ gbansan.»

⁸ A fɔra ten minke, Filisikaw ta masacew nana ni jurukise kene wolonfla ye ka na o di Dalila ma; o jurukisew tun ma ja fɔlɔ. Ka Samusɔn to sunɔgɔ ra, Dalila ka Samusɔn siri ni o ye. ⁹ O y'a sɔrɔ Filisika dɔw tun dogonin be bon dɔ kɔnɔ, Dalila ta so kɔnɔ yi. A ka Samusɔn siri minke, a barara k'a fɔ ko: «Samusɔn, Filisikaw be nana i kama!» O yɔrɔnin beɛ, Samusɔn wurira ka o juruw tige i n'a fɔ jesejuru jeninin. A kera ten, o ma se k'a ta fanga bɔyɔrɔ lɔn.

¹⁰ Dalila ko Samusɔn ma ko: «I ka ne nege le, i ma sɔn ka can fɔ ne ye. Sisan, ne ka kan ka i siri ni juru suguya min ye, sabari ka o fɔ ne ye.» ¹¹ Samusɔn ko: «Ni o ka ne siri ni jurukisekura le ye, juru min ma ke ka baara si ke fɔlɔ, o tuma ne baraka beɛ be ban, ne be ke i ko mɔgɔ gbansan.» ¹² K'a to sunɔgɔ ra, Dalila ka jurukisekura dɔw pini k'a siri ni o ye. A sirinin kɔ, a ko a ma ko: «Samusɔn, Filisikaw be nana i kama!» O y'a sɔrɔ Filisika dɔw tun dogonin be bon dɔ kɔnɔ Dalila ta so kɔnɔ. Samusɔn wurira ka o juruw tigetige, k'a ke i n'a fɔ jesejuru gbansan le tun be a boro ra.

¹³ Dalila ko Samusɔn ma ko: «Hali bi i be ne negera le, i ma sɔn ka can fɔ ne ye ban. O tuma ne ka kan ka i siri ni mun le ye sa? A fɔ ne ye!» Samusɔn ko: «Ne kunsigi turukala wolonfla don i ta jesedannan na ka a ni jese pagami k'a dan, k'a ke fanimugu ye, k'a mina ni jesedanbere ye. Ni o kera, ne be ke i ko mɔgɔ gbansan.»

¹⁴ Ka Samusɔn to sunɔgɔ ra, Dalila k'a kunsigi dan fanimugu dɔ ra, k'a mina ni jesedanbere ye. O kɔ, a k'a fɔ Samusɔn ye tuun ko: «Samusɔn, Filisikaw be nana i kama!» Samusɔn wurira sunɔgɔ ra ka fanimugu ni

^m15.17 Ramati Lehi kɔrɔ ye ko: dagbaga ta kuru.

ⁿ15.19 Eni Akore kɔrɔ ye ko: daarikebaga ta bunun.

jesedanbere bɛɛ sama ka bɔ. ¹⁵ Dalila ko a ma ko: «Mun na i b'a fɔ ne ma ko i be ne kanu, k'a sɔrɔ i te sɔnna ka gbɛ ne ye? I ka ne neɛɛ fɔ sɔnaga saba, i ma sɔn ka i ta fangaba bɔyɔrɔ fɔ ne ye.»

¹⁶ Muso ka jininkari gban Samusɔn na; lon o lon, a b'a kɔ, ka kuma caya a ma k'a ke i n'a fɔ a bɛna a faga; Samusɔn nana seɛɛ; tɔ si tun tɛ a ra tuun. A laban, a ma na se ka kun a ra tuun; ¹⁷ a k'a ta gundo fɔ a ye. A ko: «Kabini ne worora, o ma ne kunsigi tige ka ye, sabu ne kera Ala ta mɔɔɔ saninman le ye kabini ne worolon. Ni o ka ne kunsigi tige, ne ta baraka bɛɛ be bɔ ne ra, ne baraka be ban, ka ne ke i ko mɔɔɔ gbansan.»

¹⁸ Dalila k'a ye ko Samusɔn ka can fɔ ale ye minke, a ka mɔɔɔ ci ka taga Filisikaw ta masacew fe, ka taga a fɔ o ye ko: «Sisan, aw ye na, sabu a ka can bɛɛ fɔ ne ye.» Filisikaw ta masacew nana Dalila fe ni wari ye o boro. ¹⁹ Dalila ka Samusɔn lasunɔɔ a sen kan; o kɔ, a ka ce dɔ wele ka na Samusɔn kunsigi turukala wolonfla bɛɛ tige ka bɔ a kun na. A ka Samusɔn neɛɛ k'a sɔrɔ o cogo le ra, sabu a ta fanga bɛɛ bɔra a ra. ²⁰ A ko: «Samusɔn, Filisikaw be nana i kama!» Samusɔn panna ka wuri sunɔɔ ra; a ko: «Ne bɛna ne yere bɔsi i n'a fɔ ne derira k'a ke cogo min na; ne bɛna ne yere bɔ o boro.» A tun m'a lon ko Matigi Ala tun k'a ta baraka bɛɛ bɔ ale ra. ²¹ Filisikaw k'a mina k'a jadenw ci, ka taga ni a ye Gaza dugu kɔnɔ. O k'a siri ni siraneɛɛjɔrɔkɔ fla ye, k'a bla mugusi ra kasobon kɔnɔ.

²² Ayiwa, Samusɔn kunsigiw nana ke janya ye tuun.

Samusɔn ka bonba ben Filisikaw kan

²³ Lon dɔ, Filisikaw ta masacew ka mɔɔɔw lajen ka janagbɛba dɔ ke, ka sarakaba bɔ o ta ala ye, min tɔɔɔ ye ko Dagɔn. O tun b'a fɔra ko:

«An ta ala ka Samusɔn don an boro,
Samusɔn min tun ye an jugu ye.»

²⁴ Mɔɔɔw k'a ye minke, o ka o ta ala tando k'a fɔ ko:

«An ta ala ka an jugu Samusɔn don an boro bi;
mɔɔɔ min tun be an ta jamana halakira,
ka suw caya an ta jamana ra.»

²⁵ Ka Filisikaw jusu diyaninba to, o nana a fɔ ko: «Aw ye Samusɔn wele ka na, a ye na an janagbɛ.» O tagara Samusɔn bɔ kaso ra, a nana o janagbɛ. O tun k'a lɔ bonba ta samasen fla le ce ma.

²⁶ Kanbelennin min tun ka Samusɔn boro mina, Samusɔn k'a fɔ ale ye ko bonba lonin be samasen minw kan, a y'a to ale ye maga o samasenw na, ka den o kan. ²⁷ O y'a sɔrɔ bonba kɔnɔna tun fanin be mɔɔɔw ra, cew ni musow. Filisikaw ta masacew bɛɛ tun be yi. Mɔɔɔ minw tun siginin be bonba sanfeyɔrɔ ra ka ke Samusɔn fle ye, olugu tun be mɔɔɔ waga saba bɔ, ce ni muso. ²⁸ Samusɔn ka Matigi Ala daari; a ko: «E, Dunupatigi Ala, sabari ka i hakiri to ne ra. E, Ala, fanga don ne ra, ka nin ke a sɔnaga laban ye, janko ne ye ne yere dimibɔ Filisikaw bɛɛ lajennin na sɔnaga kelen, ne jaden fla kosɔn.» ²⁹ Samasenba fla min tun be bonba cemance ra, bonba bɛɛ tun lonin be minw kan, Samusɔn k'a borow la o samasenw kan; a k'a kininboro la kelen kan, k'a numanboro la tɔ kelen kan. ³⁰ A ko: «Ne ni Filisikaw bɛɛ ye sa jɔɔɔn fe bi!» A ka samasenw digi ni a fanga bɛɛ ye. Bonba benna Filisikaw ta masacew bɛɛ kan, ani mɔɔɔ tɔw bɛɛ. Samusɔn ka mɔɔɔ minw faga o lon na, a satɔ, o cayara ka teme a ta mɔɔɔ faganin tɔw bɛɛ lajennin kan, k'a to si ra. ³¹ A balemaw, ani a ta somɔɔɔw bɛɛ nana, ka na a su ta ka taga ni a ye. O tagara a su don a face Manoha ta sudonyɔrɔ ra, Soreha dugu ni Esitahɔli dugu furance ra.

Samusɔn tun kera Izirayeli jamɔɔɔ ye fɔ san mugan.

Mika ta batorikebon ta ko

17 ¹ Ce dɔ siginin tun be Efirayimu kuruyɔrɔw ra, a tɔɔɔ tun ye ko Mika. ² Lon dɔ, a k'a fɔ a bamuso ye ko: «I ta warigbe waga kelen ni warigbe keme min tun sonyana, fɔ i tun k'a tabaga danga ne yere na na, o wari ye nin ye. Ne le tun k'a ta.» A bamuso k'a fɔ a ye ko: «Matigi Ala ye baraka don i ra, ne dence.»

³ Mika ka o warigbe waga kelen ni warigbe keme seko a bamuso ma. A bamuso ko: «Ne dence, ne yere boro be nin wari bla danna k'a ke Matigi Ala ta ye, k'a yeele k'a ke ja dɔ ye, ani batofen dɔ ye, i tɔɔɔ ra. O cogo ra ne be nin wari seko i ma tuun.» ⁴ Nka Mika ka wari seko a bamuso ma tuun. A bamuso ka warigbe keme fla bɔ o wari ra, ka o di negeyeelebaga ma. Ale k'a yeele k'a ke ja dɔ ye. O tagara o ja bla Mika ta bon kɔnɔ.

⁵ Batorikɛyɔrɔ dɔ tun be Mika fe. A ka saninderege ni batofen dɔw lalaga fana, k'a dence dɔ ta ka o ke a ta sarakalasebaga ye.

⁶ O wagati ra, masace si tun tɛ Izirayelimɔɔɔw kunna. Bɛɛ tun be a yere janako le ke.

⁷ Kanbelennin dɔ tun siginin be Betilehemu dugu kɔnɔ, Zuda mara ra. Levi ta gbamɔɔɔ dɔ tun lo.

⁸ A bɔra Betilehemu, ko a be taga sigiyɔrɔ were jini. K'a to a ta tagama ra, a tagara bɔ Mika ta so kan. Efirayimu kuruyɔrɔw ra. ⁹ Mika k'a jininka ko: «I bɔra dugu juman le ra.» A ko: «Ne ye Levi ta gbamɔɔɔ dɔ le ye; ne bɔra Betilehemu, Zuda mara ra. Nka sisan ne be sigiyɔrɔ were le pinina.» ¹⁰ Mika ko a ma ko: «To ni ne ye yan; i bɛna ke ne ladibaga ye, ka ke ne ta sarakalasebaga ye. Ne bɛna warigbe tan di i ma san o san, ka fiyerebɔ ni domuni di i ma; i mako bɛna se fen o fen ma, ne bɛna o di i ma.»

Levika kanbelen donna Mika ta so kɔɔ. ¹¹ A sɔɔna ka to ni Mika ye. Mika k'a minako ja i n'a fɔ a yere dence dɔ. ¹² Mika ka o Levikace sigi sarakalasebagaya ra. A tora a ta so, ka ke a ta sarakalasebaga ye. ¹³ Mika tun b'a fɔra a yere kɔɔ ko: «Sisan kɔni ne k'a lɔn ko Matigi Ala bena baraka don ne ra, sabu Levi ta gbamɔgɔ dɔ yere le kera ne ta sarakalasebaga ye.»

Dan ta mɔgɔw tagara jamana dɔ jini

18 ¹ O wagati ra, masace si tun te Izirayelimɔgɔw kunna. Dan ta mɔgɔw tun be yɔɔ dɔ jinina ka sigi yi, sabu fɔ ka taga se o wagati ma, olugu tun ma sigiyɔɔ sɔɔ Izirayelimɔgɔw ce ra ban. ² Dan ta mɔgɔw ka cefari looru janawoloma ka bɔ o ta mɔgɔw ra. O ka olugu ci ka bɔ Soreha ni Esitahɔli dugu kɔɔ, ko olugu ye taga yaala ka jamana fe. O mɔgɔw tagara se Efirayimu kuruyɔɔw ra, ka taga se fɔ Mika ta so kere fe; o sira yi. ³ Ka o to Mika ta so kɔɔ yi, o ka Levika kanbelen kumakan men minke, o k'a lɔn ko Levika lo. O gbarara a ra k'a jininka ko: «Jɔn le nana ni i ye fɔ yan? I be mun le kera yan? Mun na i tora yan?» ⁴ Levikace ka o jaabi. Mika be min be kera a ye, a ka o fɔ o ye. A ko: «A ka ne ke a ta sarakalasebaga ye; a be to ka ne sara.» ⁵ O ko a ma ko: «Ala jininka an ye, janko an ye a lɔn ni an ta tagama bena diya.» ⁶ Sarakalasebaga ka o jaabi ko: «Aw ye taga, aw kana siran foyi ja; sabu Matigi Ala be ni aw ye nin tagama ra.»

⁷ O ce looru ka sira ta ka taga se Lahisi dugu kɔɔ. O sera yi minke, o ka o yɔɔ mɔgɔw sɔɔ hera ni laganfiya ra, i n'a fɔ Sidɔnkaw. O tun te a miiri ko ko dɔ be se ka se o ma, sabu jamana si ta tɔɔw tun te sera o ma, kuntigi si ta fanga tun te o kan fana. Nka o ni Sidɔnkaw yɔɔ tun ka jan jɔɔw na, jenjɔɔnya tun te o ni siya were ce fana.

⁸ Ayiwa, o ce looru sekɔra ka na o balemaw fe Soreha dugu kɔɔ, ani Esitahɔli dugu kɔɔ. O balemaw ka o jininka ko: «Aw ka kibaroya juman le sɔɔ yi?» ⁹ O ka o balemaw jaabi ko: «Aw ye na an ye taga Lahisi dugumɔgɔw kama, ka taga o kere; sabu an ka jamana yaala, an k'a ye ko a ka pi kosebe. Ayiwa, aw te foyi fɔ wa? Aw kana saliya don aw yere ra de! Aw ye wuri an ye taga nin jamana kere k'a mina k'a ke an ta ye. ¹⁰ Ni aw sera yi, aw bena a ye ko o jamana mɔgɔw te miirira ko mɔgɔ be se ka wuri o kama ka o kere. O ta jamana ka bon; dugukolo senefen suguya be be sɔɔ o jamana ra. Ala yere le ka nin jamana di an ma.»

Dan ta mɔgɔw ka Mika ta batofenw sonya

¹¹ Ayiwa, Dan ta mɔgɔw ce keme wɔɔw le bɔra Soreha dugu ni Esitahɔli dugu kɔɔ ka taga ni o ta kerekeminanw ye^o.

¹² O tagara o ta fanibonw lɔ Kiriyati Yeharimu dugu terebenyanfan na, Zuda mara ra. O kosɔn o yɔɔ tɔgɔ lara ko Mahane Dan^p. O tɔgɔ le b'a ra hali bi.

¹³ O bɔra o yɔɔ ra ka taga Efirayimu kuruyɔɔw ra; o tagara se fɔ Mika ta so ma. ¹⁴ O sera yi minke, ce looru minw tun tagara Lahisi dugu yaala, olugu k'a fɔ o balemaw ye ko: «Yala aw k'a lɔn ko saninderege ni batofenw, ani ja warigberaman dɔ be nin so kɔɔ wa? An ka kan ka min ke, aw yere ka o lɔn de!» ¹⁵ O ka o fɔ ten minke, o ce looru tagara Mika ta so, ka taga don Levika kanbelen ta bon kɔɔ, k'a fo, k'a jininka ko a ka kene wa? ¹⁶ O y'a sɔɔw Dan ta mɔgɔw ta ce keme wɔɔw min tun be ni kerekeminanw ye, olugu tun lɔnin be soda ra. ¹⁷ Ce looru minw tun tagara jamana yaala, olugu donna bon kɔɔ ka Mika ta saninderege ni a ta batofenw ni a ta ja warigberaman ta. Sarakalasebaga tun be lu donda ra ni ce keme wɔɔw ye, kerekeminanw tun be minw boro. ¹⁸ Sarakalasebaga k'a ye ko o ce looru donna Mika ta so kɔɔ ka taga saninderege ni batofenw ni ja warigberaman ta minke, a k'a fɔ o ye ko: «Aw be mun le kera tan?» ¹⁹ O k'a jaabi ko: «I je, kana kuma; gban an kɔ. I bena ke an ladibaga ye, ka ke an ta sarakalasebaga ye. Juman le ka fisa? I ye ke mɔgɔ kelen dɔɔw ta sarakalasebaga ye wa, walama i ye ke Izirayeli ta gba kuturu dɔ ni a mɔgɔw be ta sarakalasebaga ye?»

²⁰ O kuma diyara sarakalasebaga ye kosebe. A yere ka saninderege ni batofenw ni ja warigberaman mina, ka taga ni o mɔgɔw ye.

²¹ O ka sira ta; o ka denmisenw ni beganw ni doniw bla o ja fe. ²² Ayiwa, Dan ta mɔgɔw yɔɔw tun janyara Mika ta so ra ka ban minke, Mika ni a sigijɔɔw ka jɔɔw lajen ka o nɔɔben. ²³ O tagara se o kɔɔ minke, o perenna Dan ta mɔgɔw nɔ fe. Dan ta mɔgɔw sekɔra, ka na Mika jininka ko: «Mun le kera? Nin jama be lajenkun ye mun le ye ka na an kɔ?» ²⁴ Mika ko: «Mun na aw be ne jininka ko mun le kera? Ne ka batofen minw lalaga, aw ka o be ta, ka ne ta sarakalasebaga fana ta ka taga ni a ye. Foyi were ma to ne boro tuun.» ²⁵ Dan ta mɔgɔw k'a fɔ Mika ye ko: «I kana kuma caya an kɔɔ tan de, ni o te, an ta mɔgɔ dɔw bena dimi ka ben aw kan sisan, ka ele ni i ta somɔgɔw be faga.» ²⁶ Dan ta mɔgɔw ka o ta sira ta ka taga. Mika k'a ye ko o fanga ka bon ale ma minke, a fana sekɔra ka taga a ta so.

Dan ta mɔgɔw tagara Lahisi dugu mina

²⁷ Ayiwa, Dan ta mɔgɔw ka Mika ta batofenw ta o cogo le ra; sarakalasebaga min tun be sarakalasebagaya kera a fe, o tagara ni o fana ye. O tagara ben Lahisi dugu kan, k'a sɔɔw o dugumɔgɔw tun be hera ra, o t'a

^o18.11 O mɔgɔw tun tagara ni o ta musow, ani o ta denw, ani o ta minanw, ani o ta beganw fana ye.

^p18.12 Mahane Dan, o kɔɔ ye ko: Dan ta sigiyɔɔw.

miirira ko mɔɔ bɛ se ka na ben olugu kan. O ka dugumɔɔw faga, ka dugu jeni. ²⁸ Mɔɔ si ma sɔɔ ka taga Lahisi dugumɔɔw bɔsi, sabu a dugu yɔɔ tun ka jan Sidɔn dugu ra; jɛnɔɔnya tun te o ni siya wɛɛ ce fana. Lahisi tun bɛ Beti Rehɔbu kenegbe fan na.

O kɔ, Dan ta mɔɔw ka Lahisi dugu lɔ kokura, ka sigi o yɔɔ ra. ²⁹ O ka dugu tɔɔ la o bemace tɔɔ ra, k'a wele ko Dan. Dan tun ye o bemace le ye; Izirayeli dence dɔ lo. Nka fɔlɔfɔlɔ dugu tɔɔ tun ye ko Lahisi. ³⁰ O ka Mika ta batofenw ni a ta ja warigberaman bla yɔɔ dɔ ra, ka o ke o ta batofenw ye. Musa dence min tɔɔ tun ye ko Gerisumu, o mamaden min tɔɔ tun ye ko Yonatan, o ka ale ni a ta duruja dɔw le ke Dan ta mɔɔw ta sarakalasebagaw ye. O tora o sarakalasebagaya ra fɔ wagati min o nana jamana mɔɔw ce ka taga ni o ye jɔnya ra.

³¹ Ala ta Nɔɔnkunben fanibon* ka wagati min bɛɛ ke Silo dugu kɔɔ, Mika ta batofenw tora Dan ta mɔɔw fɛ o wagatiw bɛɛ ra fana.

Levikace ta ko

19 ¹ O wagati ra, masace si tun tɛ Izirayelimɔɔw kunna. Levi ta mɔɔw dɔ tun siginin bɛ Efirayimu kuruyɔɔw kɔfeyɔɔw ra. A tun ka jɔnmuso dɔ ke a muso ye; o muso tun bɔra Betilehemu, Zuda mara ra.

² O muso ma na ke kankelentigi ye; a bɔra a ce fɛ ka taga a face ta so, Betilehemu, Zuda mara ra. A ka karo naani ke yi. ³ Lon dɔ, a ce wurira ka taga a kɔ, ko a bɛ taga kuma ni a ye k'a jusu suma, janko a ye sekɔ ka na. A tagara ni a ta jɔnce ye, ani fali fla. O tagara se yi minke, muso ka o ladon a face ta so kɔɔ. Faceman ka ce ye minke, a k'a kunben ni jagari ye. ⁴ A k'a fɔ ce ye ko a ye tere saba ke ni o ye. O tora yi, o ka domuni ke, ka min; a ka o suw bɛɛ ke ni o ye. ⁵ A tere naaninan, Levikace wurira sɔɔma jooa fɛ, k'a yere laben, ko a bɛ taga. Nka muso face k'a fɔ a ye ko: «Aw ye domuni ke fɔlɔ, ka baraka don aw yere ra; o kɔ, aw bɛ taga.»

⁶ A kera ten, o ka domuni ke jɔɔn fɛ tuun, ka min. O kɔ, muso face k'a fɔ ce ye ko: «Aw ye to yan ka bi su ke yan tuun, ka aw yere janagbe.»

⁷ Ce tun wurira ka ban ko a bɛ taga, nka a burance k'a daari k'a gbɛleya, ko a ye si. A ka o su fana ke yi. ⁸ A tere loorunan, a wurira sɔɔmada jooa fɛ ko a bɛ taga. A burance k'a fɔ a ye tuun ko: «Aw ye to yan ka domuni dɔ ke fɔlɔ, k'a to tere ye jigi.» Ce tora yi, o ka domuni ke jɔɔn fɛ.

⁹ Tere nana jigi minke, ce wurira ko a bɛ taga ni a muso ye, ani a ta jɔnce. A burance ko a ma tuun ko: «Tere benna ka ban, wagati fana janfara; aw ye si yan kunkelen, sabu tere banna ka ban. Aw ye si yan tuun, an ye domuni ke, ka jɔɔn janagbe. Sini sɔɔmada jooa fɛ, aw bɛ wuri ka taga so.»

¹⁰ Nka ce ma sɔn ka si tuun. A k'a ta fali fla laben, ka taga ni a muso ni a ta jɔnce ye. O tagara se Yebusi dugu kɔɔ, min ye Zeruzalemu ye. ¹¹ O sera Yebusi dugu kɔɔ wagati min na, o y'a sɔɔ tere tun bɛ jini ka ben ka ban. Jɔnce k'a fɔ a matigice ye ko: «An ye taga Yebusikaw ta dugu ra, ka taga si yi.» ¹² A matigice k'a jaabi ko: «Izirayelimɔɔw tɛ dugu min na, fɔ siya wɛɛ mɔɔw, an tɛ jigi o dugu ra fiyewu. An ye tɛmɛ ka taga fɔ Gibeha. ¹³ An ye jija ka se Gibeha, walama Rama dugu kɔɔ; an bɛ taga jigi o dugu fla dɔ ra.»

¹⁴ O ka sira ta ka taga; o surunyara Gibeha dugu ra tuma min na, o y'a sɔɔ tere benna ka ban. Gibeha dugu bɛ Boniyaminu ta mɔɔw ta mara le ra. ¹⁵ O tagara Gibeha, ko o bɛ taga si yi. O donna dugu kɔɔ ka taga to dugu kenegbe ra. Mɔɔ si ma o wele ka siyɔɔ di o ma so kɔɔ.

¹⁶ A laban, cekɔɔba dɔ le nana ke bɔ ye foro ra ka na wuladanin fɛ. Efirayimu kuruyɔɔw mɔɔw dɔ tun lo; nka a siginin tun bɛ Gibeha dugu kɔɔ. Gibeha mɔɔw tun ye Boniyaminu ta mɔɔw le ye. ¹⁷ Cekɔɔba k'a jaabi ko: «An bɔra Betilehemu, Zuda mara ra. An bɛ tagara fɔ Efirayimu kuruyɔɔw kɔfeyɔɔw le ra. Ne siginin bɛ o yɔɔ le ra. Ne tun tagara Betilehemu, Zuda mara ra; sisan ne bɛ sekɔra ka taga ne ta so, Matigi Ala ta Nɔɔnkunben fanibon yɔɔ ra. Nka mɔɔw si ma sɔn ka siyɔɔ di ne ma yan a ta so. ¹⁹ K'a sɔɔ an ta faliw ta domuniw, bin ni flaburu, o bɛ an boro. Domuni ni rezenji min fana bɛ an fɛ, o bɛ ne ni ne ta muso, ani ne ta jɔnce bɔ. Foyi ma an dese.» ²⁰ Cekɔɔba k'a fɔ a ye ko: «Aw nako pana, Ala ye hera ke aw ye. Aw mako bɛ fɛn o fɛn na, ne bɛna o bɛɛ di aw ma; aw man kan ka si kɛnɛ ma yan.» ²¹ A tagara ni o ye a ta so kɔɔ; o sera so kɔɔ minke, a ka domuni di o ta faliw ma, ka ji di o ma, o ka o senw ko. O kɔ, o ka domuni ke, ka min.

²² Ka o to baro ra jɔɔn fɛ, dugu mɔɔkunntan dɔw nana bon lamini, ka ke da gbasigbasi ye, k'a fɔ cekɔɔba ye ko: «Ce min nana i fɛ, a labɔ yan, an bɛ jen ni a ye.» ²³ Bontigi bɔra ka na o mɔɔw fɛ kɛnɛ ma, k'a fɔ o ye ko: «Ne balemaw, aw ye sabari, aw kana sɔn nin kojugu jɔɔn ma; sabu nin ce ye ne ta lonan le ye. Aw kana sɔn nin maroyakoba jɔɔn ma. ²⁴ Aw ye lɔ, denmuso kelen bɛ ne fɛ min ma cekɔ lɔn fɔlɔ; nin ce ta jɔnmuso fana bɛ yan; ne bɛna olugu labɔ aw fɛ kɛnɛ ma; aw bɛ se ka jen ni olugu ye ka o lanɔɔ; ni fɛn o fɛn ka aw diya, aw ye o ke olugu ra. Nka aw kana sɔn ka nin maroyakoba jɔɔn ke nin ce ra.» ²⁵ O mɔɔw ma sɔn bontigi ta kuma ma. A ma ja, levikace k'a muso labɔ o fɛ kɛnɛ ma. O bɛɛ jenna ni muso ye, k'a tɔɔw su bɛɛ, fɔ ka taga dugugbeda surunya. Dugugbeda surunyara minke, o ka sɔɔ k'a bla ka taga. ²⁶ Sɔɔmada jooa fɛ, muso tagara ben jatigice ta bonda ra, a ce tun bɛ min ta bon kɔɔ. A lanin tora yi fɔ ka na teresun bɔ. ²⁷ Levikace wurira sɔɔmada fɛ, ka da yeɛ, ko a bɛ taga. A barara k'a muso lanin ye bonda ra, a boro fla

be kon dugumayɔɔ kan. ²⁸ Ce ko a ma ko: «Wuri, an ye taga.» Nka muso m'a jaabi, sabu a tun sara. A ka muso su ta k'a la fali kan ka sira ta ka taga a ta so.

²⁹ A tagara se a ta so minke, a ka muru ta ka muso su tigtige k'a ke fɔ sigiyɔɔma tan ni fla, ka sigiyɔɔma kelen kelen ci ka taga Izirayeli ta gba tan ni fla ta maraw bee kelen kelen na, k'a nafɔ o ye. ³⁰ Mɔɔɔ o mɔɔɔ k'a ye, olugu bee kabakoyara. O ko: «E, kabini Izirayelimɔɔɔw bɔra Misiran fɔ ka na se bi ma, nin ko jɔɔɔn ma deri ka ke fɔɔ.» O ko: «An ka kan ka nin ko mina sɔbe ra, ka jɔɔɔn ye, ka kuma, ka ko dɔ latige.»

Izirayelimɔɔɔw nana Boniyaminu ta mɔɔɔw kama

20 ¹ Izirayelimɔɔɔw bɔra jamana yɔɔɔ bee ra, k'a ta Dan ta mara ra, ka taga a bla fɔ Beri Seba; dɔw bɔra Galadi jamana ra fana. O bee nana lajen ni miiriya kelen ye Matigi Ala ja kɔɔ Misipa dugu kɔɔ.

² Izirayeli jamana jamɔɔɔw bee, ani Izirayeli ce w bee nana Ala ta mɔɔɔw ta jɔɔɔnyeba ra. Kerekeden ce waga keme naani (400 000), olugu bee tun ye sennamanw ye.

³ Boniyaminu ta mɔɔɔw fana k'a men ko Izirayelimɔɔɔw tɔw nana lajen Misipa.

Izirayelimɔɔɔw bee nana lajen minke, o ka pininkari ke, ko: «Nin kojuguba kera cogo min na, a ko lakari an ye.» ⁴ Ayiwa, Levi ta mɔɔɔ min ta muso fagara, ale ka kuma ta; a ko: «Ne ni ne ta muso tun nana jigi Gibeha dugu kɔɔ, Boniyaminu ta mara ra, ko an be si o yɔɔɔ ra. ⁵ Nka Gibeha dugumɔɔɔw wurira ne kama; o nana an ta sibon lamini su fe. O tun b'a fe ka ne faga le; nka o nana ne ta muso le mina fanga ra ka jen ni a ye k'a tɔɔɔ fɔ k'a faga. ⁶ O le kosɔn, ne ka ne ta muso su tigtige, k'a kunkurun dɔ ci ka taga Izirayeli maraw bee ra; sabu kojuguba, ani maroyakoba le kera Izirayeli jamana kɔɔɔ nin ye. ⁷ Ayiwa, aw Izirayelimɔɔɔw bee be yan bi. Aw ye jɔɔɔn ye, ka ko dɔ latige.»

⁸ Jama ka o men minke, o bee benna kelen ma; o ko: «An si tɔna seko ka taga an ta fanibonw kɔɔɔ, walama an ta so; ⁹ an bena min ke Gibeha dugumɔɔɔw ra, o ye nin ye: sani an ye taga Gibeha dugumɔɔɔw kama, an bena Matigi Ala pininka fɔɔ, k'a lon Ala b'a fe minw ye taga kere ra. ¹⁰ O kɔ, Izirayeli ta gba minw ye mɔɔɔ keme, an bena mɔɔɔ tan bɔ olugu ra, minw ye mɔɔɔ waga kelen, an be mɔɔɔ keme bɔ olugu ra, minw ye mɔɔɔ waga tan, an be mɔɔɔ waga kelen bɔ olugu ra. O mɔɔɔw le bena taga domuni jini ka na a di mɔɔɔ tɔw ma. Ni o mɔɔɔw sekɔra ka na, an bena taga Gibeha dugumɔɔɔw kama, Boniyaminu ta mɔɔɔw ta mara ra; o ka maroyakoba min ke Izirayeli jamana ra, an bena o sara ka kɔɔ ni o ye.»

¹¹ Ayiwa, Izirayelimɔɔɔw bee ka o kan ke kelen ye, ka na jɔɔɔn lajen Gibeha dugu kama.

¹² Nka o ka mɔɔɔ dɔw ci Boniyaminu ta mɔɔɔw ta sow bee kɔɔɔ fɔɔ, ka taga a fɔ o ye ko: «Nin kojuguba jɔɔɔn kera cogo di ka ke aw ce ra? ¹³ Ayiwa, o mɔɔɔkunntan minw be Gibeha, aw ye o mɔɔɔw labɔ yan, janko an ye o faga, ka o kojugu bɔ Izirayeli jamana kɔɔɔ.»

Nka Boniyaminu ta mɔɔɔw ma sɔn o balema Izirayelimɔɔɔw tɔw ta kuma ma. ¹⁴ O bɔra o ta duguw ra, ka na lajen Gibeha, ko o be Izirayelimɔɔɔw kere. ¹⁵ Boniyaminu ta kerekeden minw bɔra o ta duguw ra ka na, olugu tun ye ce waga mugan ni wɔɔɔ (26 000). Gibeha dugumɔɔɔw tun ma jate ni o mɔɔɔw ye; olugu tun ye cefari keme wolonfla. ¹⁶ Cefari keme wolonfla fana tun be o kerekejama ra, olugu tun ye numanmanw le ye. Mɔɔɔw tun b'a fɔra ko olugu tege diyakojugu fe, o tun be se ka hali kunsigiden kelen bon k'a sɔɔɔ ni o ta tafura ye.

¹⁷ Izirayelimɔɔɔw tɔ minw nana Boniyaminu ta mɔɔɔw kama, olugu ta kerekedenw tun ye kerekeden ce waga keme naani (400 000); o bee derira kere ra.

Izirayelimɔɔɔw ni Boniyaminukaw ta kere

¹⁸ Ayiwa, Izirayelimɔɔɔw tagara Beteli, ka taga Matigi Ala pininka ko: «Matigi Ala, an ta gba juman le ka kan ka kɔn ka taga Boniyaminu ta mɔɔɔw kere?» Matigi Ala ka o jaabi ko: «Zuda ta mɔɔɔw le ka kan ka kɔn ka taga.»

¹⁹ O lon dugusagbe sɔɔɔma, Izirayelimɔɔɔw tagara o ta fanibonw lɔɔ Gibeha dugu kɔɔ. ²⁰ O kɔ, o bɔra ka taga Boniyaminu ta mɔɔɔw kama, ka taga lɔ kere kama Gibeha dugu ja fe. ²¹ Boniyaminu ta mɔɔɔw bɔra Gibeha ka na Izirayelimɔɔɔw kama. O lon na, o ka Izirayeli ce waga mugan ni fla (22 000) le faga. ²² Nka o dugusagbe, Izirayelimɔɔɔw ka o ja gbeleya, ka taga lɔ tuun kere kama o lɔyɔɔɔ fɔɔ ra, Boniyaminu ta mɔɔɔw kama.

²³ Nka sani o ye taga, Izirayelimɔɔɔw tagara kasi Matigi Ala ja kɔɔ, fɔ ka taga wula se; o kɔ, o ka Matigi Ala pininka ko: «Matigi Ala, yala an ka kan ka taga an balemaw, Boniyaminu ta mɔɔɔw kere tuun wa?» Matigi Ala ka o jaabi ko: «Aw ye taga o kere.» ²⁴ Izirayelimɔɔɔw tagara o le ra, ka taga Boniyaminu ta mɔɔɔw kere tuun, a tere flanan na. ²⁵ O lon na, Boniyaminu ta mɔɔɔw bɔra Gibeha dugu kɔɔ ka na Izirayelimɔɔɔw kama. O ka kerekeden ce waga tan ni seegi (18 000) faga Izirayelimɔɔɔw ra, o bee tun derira kere ra.

²⁶ Izirayelimɔɔɔw jama bee tagara Beteli. O tora Matigi Ala ja kɔɔ, ka kasi; o ka sun don, fɔ ka taga wula se. O ka saraka jenitaw* ni ninsɔndiya sarakaw* bɔ Matigi Ala ye. ²⁷ O kɔ, o ka Matigi Ala pininka tuun. O wagati ra, Matigi Ala ta jenjɔɔɔnya kesu* tun be Beteli le; ²⁸ Haruna dence Elehazari, o dence Finehasi le tun be sarakalasebagaya ra Matigi Ala ja kɔɔ o wagati ra. O ka Matigi Ala pininka ko: «Matigi Ala, yala an ka kan ka taga an balemaw, Boniyaminu ta mɔɔɔw kere tuun wa, walama an ka kan ka o to yi?» Matigi Ala ka o jaabi ko: «Aw ye taga o kere, sabu sini ne bena o don aw boro.»

²⁹ Ayiwa, Izirayelimogow ta kerekeden dow tagara dogo, ka Gibeha dugu lamini. ³⁰ Kerekeden tow tagara Boniyaminu ta mogow kama a tere sabanan na. O tagara lo kere kama Gibeha dugu na fe, i n'a fo o tun be deri k'a ke cogo min na. ³¹ Boniyaminu ta mogow bora tuun, ka taga Izirayelimogow kama. O tora Izirayelimogow nagnben na fo ka taga janfa o ta dugu ra. O ka ke Izirayelimogow faga ye tuun, i n'a fo o tun k'a ke cogo min na kakoro. O ka Izirayelimogow ce bisaba faga, kongokonyorow ra, Beteli dugu sira ra, ani Gibeha dugu sira ra.

³² Boniyaminu ta mogow tun b'a fora ko: «An sera o ra tuun; a bena ke i n'a fo lon tow ta kera cogo min na.» K'a sorow Izirayelimogow tun be borira o na, ka o nege ka o mabo o ta dugu ra le, ka taga ni o ye kongosiraw ra. ³³ Izirayelimogow borira ka bo o sigiyorow ra ka taga lajen Baali Tamari. Minw tun dogonin be dugu kere fe, olugu barara ka bo o dogoyorow ra ka taga Geba kenegbe fan na. ³⁴ Kerekece fari waga tan bora Izirayeli mara bee ra, ka na lo Gibeha dugu na fe. Kere juguyara kosebe. Boniyaminu ta mogow tun m'a lon ko cenriba le bena o sorow. ³⁵ Matigi Ala k'a to Izirayelimogow sera Boniyaminu ta mogow ra. O ka kerekeden ce waga mugan ni looru ni keme (25 100) le faga Boniyaminu ta mogow ra; o bee tun derira kere ra. ³⁶ O le ra, Boniyaminu ta mogow sorora k'a lon ko se te o ye tuun.

Izirayelimogow tun k'a lawuri a kama le ka bori Boniyaminu ta mogow na, sabu o tun k'a lon ko o ta kerekeden minw dogonin be ka Gibeha lamini, ko olugu bena bo.

³⁷ Ayiwa, o mogow minw tun dogonin be, olugu barara ka bo ka girin ka la Gibeha dugu kan, ka dugumogow faga ni o ta kerekemuruw ye. ³⁸ Izirayelimogow tun ka tagamasiyen do yira nagon na. Minw tun dogonin be, olugu tun ka kan ka tasuma don ka sisiba do wuri dugu kono. ³⁹ Tuma min na Izirayelimogow tun be borira Boniyaminu ta mogow na, k'a to Boniyaminu ta mogow ka ce bisaba faga o ra, Boniyaminu ta mogow tun b'a miirira ko olugu sera Izirayelimogow ra le ka ban, i n'a fo sijnaga tow ta kera cogo min na. ⁴⁰ Nka sisiba do nana ke wuri ye Gibeha dugu kono. Boniyaminu ta mogow ka ke o ko fle ye; o k'a ye ko o ta dugu bee be jenina k'a tasuma wuri san fe. ⁴¹ O wagati ra, Izirayelimogow minw tun be borira, olugu sekora ka ke na ye Boniyaminu ta mogow kama. Boniyaminu ta mogow ka o ye minke, o jigi tigera, sabu o k'a ye ko cenri sera o ma. ⁴² O borira Izirayelimogow na ka taga kongokolon fan fe. Nka Izirayelimogow tugura o ko; minw tun dogora dugu ko fe, olugu fana bora ka ke o faga ye. ⁴³ O ka Boniyaminu ta mogow lamini fan bee ra, ka to ka o faga. O ma o nasumanin to hali donin; o ka o gben ka taga fo Gibeha dugu terebonyanfan na. ⁴⁴ O ka ce waga tan ni seegi (18 000) faga Boniyaminu ta mogow ra; o bee tun ye cefariw le ye. ⁴⁵ Boniyaminu ta mogow minw borira ka taga kongokolon kono, Rimon ta farakuru yoro ra, Izirayelimogow ka ce waga looru faga olugu ra sira ra. O ka tow gben ka taga se fo Gidomu dugu koro, ka ce waga fla faga olugu ra. ⁴⁶ Boniyaminu ta mogow minw fagara o lon ta kere ra, o bee lajennin kera ce waga mugan ni looru (25 000); o bee tun ye cefariw le ye.

⁴⁷ Boniyaminu ta mogow minw sera ka bosi, ka bori ka taga dogo kongokolon kono, Rimon ta farakuru yoro ra, o tun ye ce keme woro. Olugu ka karo naani le ke o yoro ra yi.

⁴⁸ Izirayelimogow sekora ka na Boniyaminu ta mogow tow kama; o donna o ta duguw bee kono, ka mogow bee faga, ani beganw bee; dugu o dugu tun be o yoro ra, o ka tasuma don o bee ra.

Izirayelimogow ka musow di Boniyaminukaw ma

21 ¹ Izirayelimogow tun karira Misipa, k'a fo ko Izirayelimogow si man kan k'a denmuso di furu ra Boniyaminu ta mogow do ma tuun. ² Jama bee tagara Beteli; o tagara to Matigi Ala na koro fo ka taga wula se. O kasira, ka kule fo ka o naji bo. ³ O ko: «E, Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, mun le nana a ke ko gba kelen fonna Izirayelimogow ra bi sa?» ⁴ O dugusagbe, o wurira sogomada joona fe; o ka sarakabonan do lo, ka saraka jenitaw* ni ninsondiya sarakaw* bo Matigi Ala ye. ⁵ O ka pininkari ke ko: «Izirayelimogow ta gba juman le ma na lajen ni Izirayelimogow tow ye Misipa?» O ka o pininkari ke, sabu o tun karira ko ni Izirayelimogow min o min ma na Misipa Matigi Ala na koro, ko o tigi ka kan ka faga.

⁶ Boniyaminu ta mogow fagako tingalon ka Izirayelimogow sorow, sabu o balemaw tun lo. O ko: «E, Izirayeli ta gba kuturu kelen le banna tan bi!» ⁷ O k'a fo tuun ko: «Ce dama dama minw sera ka bosi Boniyaminu ta mogow boro, an bena musow sorow min ka o di olugu ma, sabu an karira Matigi Ala ra ko an si tena an denmuso di furu ra Boniyaminu ta mogow ma?»

⁸ O ka pininkari ke tuun ko: «Yala Izirayeli ta gba do be yi min ma na Misipa Matigi Ala na koro wa?» Ayiwa, o k'a korosi k'a ye ko mogow si ma bo Yabesi dugu kono, Galadi mara ra ka na jamalajenyoro ra Misipa. ⁹ O ka jama bee jate, k'a ye ko Yabesi dugumogow si tun ma na ka bo Galadi mara ra. ¹⁰ Jama k'a ye ten minke, o ka kerekeden waga tan ni fla (12 000) ci, k'a fo olugu ye ko: «Aw ye taga Galadi mara ra, ka taga Yabesi dugumogow bee faga ni aw ta kerekemuruw ye, a musow ni a denmisenw bee. ¹¹ Aw ye cew bee faga; muso o muso ka ceko lon, aw ye o fana faga; aw ye taga a ke ten.» ¹² Ayiwa, kerekedenw tagara o mogow faga; nka o ka sunguruden keme naani sorow Yabesi dugumogow ra, Galadi mara ra, minw ma ceko lon. O nana ni o sungurudenw ye Izirayelimogow fe Silo, Kanaana jamana ra.

¹³ Ayiwa, Boniyaminu ta ce dama dama minw tun borira ka taga to Rimon ta farakuruyoro ra, Izirayeli jama bee benna a ra ka cira bla o mogow ma, ka taga a fo o ye ko kere banna. ¹⁴ O mogow nana. Izirayelimogow tun ka sunguruden minw mina Yabesi dugu kono Galadi mara ra, o ka o sunguruw di olugu ma, ka o ke o ta musow ye. Nka o sunguruw ma o cew labo.

¹⁵ Izirayelimogow nimisara tuun o balemaw, Boniyaminu ta mogow fagako ra, sabu a kera i n'a fɔ Matigi Ala tun ka Izirayelimogow dayaga le. ¹⁶ Izirayeli jama cekowbaw ko: «An bena mun le ke ka muso dow sorɔ k'a di Boniyaminu ta ce tow ma sisan? An ka o ta musow bee faga ka ban kere ra.» ¹⁷ O ko: «Boniyaminu ta mogow minw bɔsira, olugu ka kan ka sigi o ta mara ra, janko Izirayeli ta siya do togow kana tunu. ¹⁸ Nka an te se ka an denmusow di o ma ka o ke o musow ye; sabu an karira ka ban k'a fɔ ko: «Ni mogow o mogow k'a denmuso di Boniyaminu ta mogow do ma, Ala ye o tigi danga.» »

¹⁹ Izirayelimogow nana a fɔ ko: «Ayiwa, san o san an be panagbe do ke ka Matigi Ala bato Silo, Beteli sahiliyanfan fe, sira min be bo Beteli ka taga Sikemu, o sira terebɔyanfan na, Lebona dugu woroduguyanfan fe.» ²⁰ O k'a fɔ Boniyaminu ta ce tow ye ko: «Ni o panagbe wagati sera, aw ye taga dogo rezenforow kowɔ, ²¹ ka to ka korɔsiri ke; ni Silo dugu sunguruw nana bo ko o be taga donkeyow ra, o tuma aw ye bo rezenforow ce ra, aw bee kelen kelen ye Silo dugu sunguru kelen mina, ka taga ni a ye aw ta mara ra, ka o ke aw ta musow ye. ²² Ni o sunguruw facew walama ni o balemacew dimina ka na an fe, an bena a fɔ o ye ko o ye sabari ka o to aw boro; ko sabu an ma se ka muso do sorɔ aw bee ye Yabesi dugu kowɔ. An bena a fɔ o ye ko olugu yere le m'a lawuri a kama ka o denmusow di aw ma; o ra, o karira min na, o kariri kunko te se ka ben o kan tuun.»

²³ Ayiwa, Izirayelimogow ka min fɔ, Boniyaminu ta mogow k'a ke ten. O panagbe wagati ra, o bee kelen kelen ka sunguru kelen mina donkeyow ra ka taga ni a ye o ta mara ra, ka o ke a muso ye. O cogo ra, o ka o ta duguw bo kokura, ka sigi o ra. ²⁴ O wagati kelen na, Izirayelimogow bora o ta bogowlajenyow ra, ka taga o ta maraw ra; bee tagara a ta so, bee tagara a ta sigiyow ra.

²⁵ O wagati ra, masace si tun te Izirayelimogow kunna. Bee tun be a sagonanko le ke.